

IZVJEŠTAJ O NADZORU NAD RADOM POLICIJE U ZEMLJAMA VIJEĆA EVROPE

Član 59. Evropskog policijskog etičkog kodeksa, Preporuka Rec (2001)10, potvrđuje:

„Policija će biti odgovorna državi, građanima i njihovim predstavnicima. Biće predmet djelotvorne eksterne kontrole.

U otvorenom demokratskom društvu, kontrola Države nad policijom mora da bude upotpunjena i načinom na koji policija treba da bude odgovorna prema javnosti, to jest građanima i njihovim predstavnicima, putem Eksternih mehanizama nadzora.

Ovaj priručnik, koji je izdala Jedinica za saradnju u pitanjima krivičnog prava Generalnog direktorata za ljudska prava i vladavinu prava, daje prikaz mehanizama nadzora nad policijom u četrdeset i sedam država članica kako je bilo u februaru 2017. godine.

BOS/HRV/SRP

Vijeće Evrope je vodeća organizacija za zaštitu ljudskih prava na kontinentu. Od njenih 47 članica, 28 su istovremeno i članice Evropske unije. Sve države članice Vijeća Evrope su potpisale Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, sporazum koji ima za cilj da zaštiti ljudska prava, demokratiju i pravnu državu. Evropski sud za ljudska prava nadzire primjenu odredbi Konvencije u državama članicama.

Evropska unija je jedinstveno ekonomsko i političko partnerstvo između 28 demokratskih evropskih država. Ciljevi Evropske unije su mir, prosperitet i sloboda za svih njenih 500 miliona građana - u pravednijem, sigurnijem svijetu. Da bi se to ostvarilo, EU su uspostavile tijela koja vode EU i usvajaju njeno zakonodavstvo. Najznačajnija tijela EU su Evropski parlament (koji predstavlja građane Evrope), Vijeće Evropske unije (koje predstavlja nacionalne vlade) i Evropska komisija (koja zastupa zajedničke interese EU).

<http://europa.eu>

www.coe.int

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Jonny Byrne

William Priestley

(septembar 2015. godine)

Ažurirao William Priestley u februaru 2017. godine

Horizontal Facility for Western Balkans and Turkey

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Iz v j e š t a j **O nadzoru nad radom policije u zemljama Vijeća Evrope**

**Jonny Byrne
William Priestley**

(septembar 2015. godine)

Ažurirao William Priestley u februaru 2017. godine

Ova publikacija je pripremljena koristeći sredstva zajedničkog programa između Evropske unije i Vijeća Evrope.

Stanovišta iznesena u njoj ne mogu se ni na koji način tumačiti kao zvanična stanovišta Evropske unije.

Tekst je u vlasništvu i koristi se po odobrenju Vijeća Evrope.

Ovaj prevod je objavljen na osnovu ugovora sklopljenog sa Vijećem Evrope, ali je pod isključivom odgovornošću prevodilaca.

© Vijeće Evrope, ažurirano u maju 2017.

© Vijeće Evrope, prevod na bosanski/hrvatski/srpski 2017.

Publikacija Vijeća Evrope

Mišljenja iznesena u ovom tekstu su odgovornost autora i ne predstavljaju nužno zvaničnu politiku Vijeća Evrope.

Sve zahtjeve po pitanju umnožavanja ili prevođenja cjelokupnog ili dijela ovog dokumenta treba uputiti Direktoratu za komunikacije (F-67075 Strasbourg Cedex ili publishing@coe.int). Svu ostalu prepisku koja je u vezi sa ovim dokumentom treba uputiti Generalnom direktoratu za ljudska prava i vladavinu prava.

Naslovna strana: Služba za izdavanje dokumenata i publikacija (SPDP), Vijeće Evrope Fotografije: Shutterstock

Ovu publikaciju nije pregledala redakcija SPDP kako bi ispravila tipografske i gramatičke greške.

Početni izvještaj je finansirala Kraljevina Holandija, u septembru 2015. godine.

© Vijeće Evrope, ažurirano u maju 2017.

1. Uvod

Ovaj dokument ima za cilj pružiti najnovije informacije o o glavnim zaključcima do kojih se došlo sveobuhvatnom analizom nadzora nad radom policije unutar četrdeset i sedam zemalja Vijeća Evrope, prvi put sačinjenim u septembru 2015. godine. Najnovije informacije su odraz statusa koji mehanizmi za nadzor nad radom policije imaju u četrdeset i sedam zemalja na dan 20. februara 2017. godine. Pored najnovijih informacija, ovo uvodno poglavlje istražuje nedavnu istoriju nadzora nad radom policije u Vijeću Evrope, njegovo porijeklo u zakonodavnim i drugim pratećim instrumentima, te njegov razvoj kroz sudsku praksu. Ostatak ovog poglavlja utvrđuje kratkoročne i dugoročne ciljeve i metodologiju koja je korištena u sprovođenju prvobitnog istraživanja i onu koja je korištena kako bi se pružile najnovije informacije.

Preostala dva poglavlja obuhvataju revidiran pregled mehanizama nadzora nad radom policije, po državama, zajedno sa kritikom ovih pristupa i ocjenom napretka, uz niz preporuka koje su date u pogledu prvobitnog dokumenta.

1.1 Nedavna istorija nadzora nad radom policije u Vijeću Evrope

Razvoj standarda Vijeća Evrope u pogledu nadzora nad radom policije je uglavnom ukorijenjen u potpunoj zabrani mučenja ili neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja koja je predviđena članom 3. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (ECHR). Međutim, bez prateće pozitivne obaveze države da istraži takvo postupanje, malo je vjerovatno da bi načela ili standardi bili izrađeni i sprovedeni.

Dok član 3. potiče razvoj nadzora nad radom policije, uticaj Prava na život (član 2. ECHR) na istražne mehanizme ne treba potcjenjivati. Rezultirajuća sveobuhvatna načela nadzora nad radom policije su omogućila sprovođenje modela nadzora u svih 47 država članica, koje su u različitom stepenu izvršile svoje pozitivne obaveze.

Država ima dužnost da preduzme mjere kako bi spriječila ili kaznila povredu koju su počinili njeni zastupnici ili predstavnici. Evropski sud za ljudska

prava (Sud) je utvrdio niz obaveza za Države da preduzmu mjere, na osnovu načela da Konvencija ne obavezuje samo više organe država ugovornica da i same poštuju prava i slobode koje ona predstavlja. Posljedica tog načela je da država, kako bi osigurala ta prava i slobode, mora spriječiti ili otkloniti svaku njihovu povredu na nižim nivoima. Sud ističe da¹:

„... Konvencija ne samo da obavezuje više organe država ugovornica da i same poštuju prava i slobode koje ona predstavlja; ona takođe ima za posljedicu to da, kako bi osigurala uživanje tih prava i sloboda, ti organi moraju da spriječe ili otklone svaku njihovu povredu na nižim nivoima. Viši organi države su dužni da zahtijevaju od svojih podređenih da postupaju u skladu sa Konvencijom i ne mogu da se pravdaju nemogućnošću da obezbijede poštovanje Konvencije.

Obaveze Države u pogledu članova 2. i 3, i nadzora nad radom policije, mogu se shvatiti kao materijalne ili proceduralne. Materijalne obaveze uključuju, ali nisu ograničene na, preventivne mjere, kao što je zahtijevanje od Države da utvrdi pravila ili standarde za uređivanje policijskog djelovanja ili dobru opremljenost mjesta za pritvor. S druge strane, proceduralne obaveze uključuju korektivne mjere, kao što je pravo podnosioca pritužbe na djelotvornu istragu po pitanju njihovih tvrdnji. Ove proceduralne obaveze su te koje su, uglavnom, pokrenule razvoj mehanizama nadzora nad radom policije kako bi se djelotvorno ispitala pritužbe ili u nekim slučajevima, proaktivno sprovelo praćenje policijskog djelovanja. U mnogim modelima nadzora proceduralne obaveze se mjere prema standardima koji su izvedeni iz materijalnih obaveza sadržanih u članovima 2. i 3.

Zahtjevi da Države sprovedu djelotvorne istrage su jasno utvrđeni u nekoliko presuda Suda² tokom nekoliko godina. Pored toga, obaveze da se istraže slučajevi mučenja su detaljno opisani u članovima 12. i 13. Konvencije Ujedinjenih nacija protiv torture i drugih surovih, neljudskih i ponižavajućih postupanja ili kažnjavanja (UNCAT).

Član 12.

Svaka Država strana osigurava da njeni nadležni organi nastavljaju bez odlaganja sa istragom koja je nepristrasna, gdje god da postoje opravdani razlozi za vjerovanje da je izvršen čin torture na bilo kojoj teritoriji koja je u njenoj nadležnosti.

¹ Assanidzé protiv Gruzije (71503/01) - presuda od 8. aprila 2004. godine

² Assenov i drugi protiv Bugarske (90/1997/874/1086) – presuda od 28. oktobra 1998. godine
Labita protiv Italije (26772/95) – presuda od 6. aprila 2000. godine

Član 13.

Svaka država strana osigurava da svaki pojedinac koji navodi da je bio podvrgnut torturi na bilo kojoj teritoriji u njenoj nadležnosti ima pravo na pritužbu, i da njegov slučaj bez odlaganja i nepristrasno ispituju njeni nadležni organi. Preduzeće se mjere kako bi se osiguralo da pritužba i svjedoci budu zaštićeni od svakog zlostavljanja ili zastrašivanja kao posljedice njegove pritužbe ili bilo kog podnijetog dokaza.

Razvoj osnovnog skupa načela koje sadrži pristup nadzoru nad radom policije proizašao je iz zahtjeva i obaveza utvrđenih u:

- UNCAT;
- ECHR;
- presudama Suda tokom perioda od nekoliko godina;
- izjavama i tumačenjima koja je utvrdila Evropski komitet za sprečavanje mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT).

Sud je izradio pet ključnih načela za djelotvornu istragu pritužbi protiv policije, koji obuhvataju član 2. ili 3. ECHR:

- nezavisnost; nema institucionalnih niti hijerarhijskih veza između istražitelja i službenika koji su predmet pritužbe, što rezultira stvarnom, praktičnom nezavisnošću³;
- adekvatnost; istraga treba biti u stanju sakupiti dokaze kako bi se utvrdilo da li je ponašanje policije na koje je podnijeta pritužba nezakonito i kako bi se identifikovali i kaznili oni koji su odgovorni⁴;
- bez odlaganja; istragu treba sprovesti bez odlaganja i u najkraćem roku kako bi se održalo povjerenje u vladavinu prava⁵;
- javna kontrola; postupci i donošenje odluka trebaju biti otvoreni i transparentni kako bi se osigurala odgovornost; i,
- učešće žrtava; podnositelj pritužbe treba biti uključen u postupak podnošenja pritužbe kako bi zaštitio svoje legitimne interese.

Stupanjem na snagu obaveza utvrđenih u ECHR i UNICAT od Suda se zahtijevalo da dodatno definiše obaveze nametnute državama u vezi sa vršenjem djelotvornih istraga u skladu sa načelom „adekvatnosti“. Na primjer, odvajanje naknade i obeštećenja za kršenje člana 3. od djelotvorne

³ Halat protiv Turske, (23607/08) – presuda od 8. novembra 2011. godine i Mocanu i ostali protiv Rumunije (10865/09, 45886/07 i 32431/08) – presuda od 17. septembra 2014. godine

⁴ Aksoy protiv Turske (Žalba br. 21987/93) – presuda od 8. decembra 1996. godine; Alder protiv Ujedinjenog Kraljevstva (42078/02) – presuda od 22. novembra 2011. godine

⁵ Aydin protiv Turske (57/1996/676/866) – presuda od 25. septembra 1997. godine

krivične istrage⁶. Nedavno je Sud otkrio da država ima trajnu obavezu da istraži pritužbe prema članu 3. čak i nakon odluke za odbacivanje pritužbe nakon jednostrane izjave⁷.

U slučaju Strogan protiv Ukrajine⁸, Sud je ponovio da, kako bi se istraga smatrala „djelotvornom“, ona treba u načelu biti takva da može dovesti do utvrđivanja činjenica u tom slučaju i do identifikovanja i kažnjavanja odgovornih: obaveza, ne po pitanju rezultata, već sredstava.

„Svaki nedostatak istrage koji narušava mogućnost utvrđivanja uzroka povreda ili identiteta odgovornih lica će dovesti do rizika od kršenja ovog standarda, a zahtjev za osnovanim djelovanjem bez odlaganja podrazumijeva se u ovom kontekstu“.

Ono što čini djelotvornu istragu je dalje definisao, protumačio i pojašnio Sud. Na primjer, kako bi istraga bila detaljna, uključujući i situaciju gdje bi krivična odgovornost mogla biti slučaj, službenike treba ispitati kao osumnjičene⁹. Pored toga, neuspjeh da se bez odlaganja sprovede brza istraga može uticati na njenu adekvatnost usljed povećanog rizika od gubljenja dokaza zbog odlaganja. Tokom istraga Sud je otkrio da postoji obaveza dobijanja potpunih i tačnih izjava od službenika; i da treba da postoji kritička analiza takvih svjedočenja¹⁰, izbjegavajući praksu prihvatanja izvještaja koji su podnijeti u nekoj istrazi bez njihovog ispitivanja.

Ostala pojašnjenja kao što je koji postupci mogu dovesti do djelotvornih istraga utvrđena su, na primjer, u slučaju Alder protiv UK¹¹. U ovom slučaju, koji je bio prvi u kom je vlada UK priznala kršenje članova 2. i 3, Vlada UK je dala jednostranu izjavu koja je potvrdila da:

„Vlada prihvata da nedostatak djelotvorne i nezavisne istrage u ovom slučaju predstavlja kršenje proceduralnih obaveza iz članova 2. i 3. Konvencije. Pored toga, Vlada prihvata da je postupanje koje je pretrpio brat podnosioca pritužbe u policijskom pritvoru dovelo do značajnog kršenja članova 3. i 14. Konvencije.“

⁶ *Buldan protiv Turske* (28298/95) – presuda od 20. aprila 2004. godine

⁷ *Jeronovičs protiv Letonije* (44898/10) - presuda od 5. jula 2016. godine

⁸ *Strogan protiv Ukrajine* (30198/11) – presuda od 6. oktobra 2016. godine

⁹ *Ramsahai protiv Holandije* (52391/99) – presuda od 15. maja 2007. godine

¹⁰ *Kaya protiv Turske* (158/1996/777/978) – presuda od 19. februara 1998. godine

¹¹ *Alder protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (42078/02) - presuda od 22. novembra 2011. godine

Neuspjeh organa UK da sprovedu istragu u ovom slučaju je ilustrativan primjer u pogledu toga koji se postupci mogu zahtijevati kako bi se omogućilo državnim organima da razriješe svoje obaveze u pogledu djelotvorne i nezavisne istrage pritužbi koje su podnijete protiv policije. Postojali su nedostaci u istrazi smrti gospodina Aldera u policijskom pritvoru u tom smislu:

- istragu je sprovedla susjedna policijska agencija, a ne nezavisan organ;
- uzorci krvi, odjeća policajaca i odjeća gospodina Aldera su bili uništeni bez ispitivanja;
- naknadne istrage su kompromitovane nedovoljnom prvobitnom zaštitom potencijalnih dokaza;
- uzrok smrti gospodina Aldera nikad nije definitivno utvrđen;
- da li je gospodina Aldera napao neki od policajaca nije utvrđeno; i,
- (kasnije uspostavljena) Nezavisna komisija za pritužbe protiv policije je zaključila da se ne mogu poduzeti dalje mjere protiv policije uprkos greškama u prvobitnoj istrazi i zaključcima o „prilično očiglednom zanemarivanju dužnosti“ i „nesvjесnom rasizmu“.

Vlada UK je kasnije tvrdila da će događaji nakon smrti gospodina Aldera pomoći da se spriječe okolnosti kakve okružuju njegovu smrt. Ovakvi događaji ilustruju neke dodatne elemente o tome koji postupci mogu omogućiti vođenje djelotvorne i nepristrasne istrage, a koji vode direktno do načela nadzora nad radom policije. Oni uključuju:

- zakonodavnu reformu - stvaranje novog sistema podnošenja pritužbi protiv policije koji će primorati policiju da prosljedi sve smrtne slučajeve ili ozbiljne povrede nastale nakon kontakta sa policijom Nezavisnoj komisiji za pritužbe protiv policije (IPCC);
- ovlaštenja data IPCC da nezavisno sprovodi svoje sopstvene istrage;
- u sprovođenju istrage treba povjeriti sva ovlaštenja policijskog službenika IPCC istražiteljima;
- ovlaštenja data IPCC da javno objavi nalaze svojih istraga;
- revidirane propise ponašanja policije koji trebaju obuhvatiti upravljanje disciplinskim postupcima protiv policijskih službenika; i,
- pružanje smjernica za rad policijskim službenicima koji rade u pritvorima, uključujući potrebu za procjenom rizika¹².

¹² Udruženje glavnih policijskih službenika i Služba unutrašnjih poslova „Smjernice za bezbjednije pritvaranje i kontrolu lica u policijskom pritvoru“ 2006. godina

Osnovna načela nadzora nad radom policije koja obuhvataju niz sudskih odluka, pravnih zahtjeva i drugih smjernica dodatno su unaprijeđena u nekoliko kasnijih publikacija. Ove korisne interpretativne i usmjeravajuće publikacije uključuju:

- Priručnik Ujedinjenih nacija o drogama i kriminalu (UNODC)¹³;
- Mišljenje Komesara za ljudska prava Vijeća Evrope¹⁴;
- Međunarodna radionica za Institucije Ombudsmana u Južnoistočnoj Evropi¹⁵;
- Evropski policijski etički kodeks¹⁶; i,
- Priručnik o utvrđivanju standarda evropskih partnera u borbi protiv korupcije (EPAC) za Evropu¹⁷.

Evropski policijski etički kodeks (Kodeks), izveden iz gore navedenih izvora, sadrži osnovna načela koja treba primjenjivati na policijsku službu u demokratskim društvima subjektima vladavine prava. Kodeks je utvrđen pod rukovodstvom Evropskog komiteta za krivične probleme i podnesen je na odobrenje i prosljeđivanje Komitetu ministara u junu 2001. godine. U septembru 2001. godine, preporuke su usvojene i publikacija je odobrena. Rad na razvijanju Kodeksa se zasnivao na pravnim instrumentima (konvencije i preporuke Vijeća Evrope i drugih međunarodnih organizacija), kao i načela koja je utvrdio Evropski sud za ljudska prava i drugi organi Vijeća Evrope.

Kodeks pruža opšti organizacioni okvir za policiju, njeno mjesto u krivičnoppravnom sistemu, njene ciljeve, učinak i, u pogledu mehanizama nadzora, njenu odgovornost. Kodeks posebno utvrđuje načela eksterne odgovornosti policije, kao i one koja se sprovodi interno, unutar policijskih agencija. Kodeks utvrđuje sljedeće:

„Policija je odgovorna državi, građanima i njihovim predstavnicima. Ona se podvrgava djelotvornoj eksternoj kontroli.“

Državna kontrola policije je dopunjena mehanizmima kojima se policija čini odgovornom prema javnosti (građanima i njihovim predstavnicima). Kodeks proglašava da će javni organi osigurati djelotvorne i nepristrasne procedure za podnošenje pritužbi protiv policije. Nepristrasnost je izričito pomenuta u Kodeksu kao problem kojim je potrebno pozabaviti se. Na primjer, treba

¹³ Priručnik o policijskoj odgovornosti, nadzoru nad radom policije i integritetu

¹⁴ Tiče se nezavisnog i djelotvornog utvrđivanja pritužbi protiv policije (Comm DH 2009(4))

¹⁵ Pristupanje EU i univerzalna periodična revizija, međunarodna radionica Zagreb, Hrvatska novembar 2013. godine

¹⁶ Preporuka Rec (2001) 10 koju je usvojio Komitet ministara Vijeća Evrope 19. septembra 2001. godine i obrazloženje

¹⁷ Standardi organa za borbu protiv korupcije EPAC/EACN i načela nadzora nad radom policije

razmotriti svaku sumnju izazvanu mehanizmima koji omogućavaju „policiji da istražuje policiju“. Kako bi se steklo povjerenje javnosti Kodeks tvrdi da sistemi moraju ne samo da budu nepristrasni, već se moraju pokazati kao nepristrasni kroz funkcionisanje takvih mehanizama kao što su:

- odgovornost zasnovana na komunikaciji i međusobnom razumijevanju između javnosti i policije;
- medijacija ili procedure za ulaganje pritužbi koje omogućavaju kontakt, pregovore i neformalno rješavanje spora;
- transparentnost i praćenje postupanja u policijskim ćelijama koje vrši civilno društvo;
- usvajanje domaćih etičkih kodeksa na osnovu načela utvrđenih u Kodeksu;
- etički kodeksi koje nadgledaju organi nezavisni od policije, kao što su ombudsmeni; i,
- mogućnost upućivanja pritužbi sudu.

Deset godina poslije usvajanja Kodeksa, načela utvrđena 2011. godine Priručnikom EPAC¹⁷ razjasnila su šta je činilo djelotvoran nadzor nad radom policije. Priručnik priznaje porijeklo načela koja su tu identifikovana kao ona koja su zasnovana na dobroj praksi organa za nadzor nad radom policije koji su već uspostavljeni u nekim evropskim državama; presudama Evropskog suda za ljudska prava i razmišljanjima Komesara Vijeća Evrope za ljudska prava.

Priručnik definiše osnovni cilj nadzora nad radom policije kao promociju:

- najviših standarda u policijskom djelovanju;
- poštovanje vladavine prava i ljudskih prava u svim policijskim aktivnostima;
- veće povjerenje javnosti u policijski posao;
- odgovarajuće sisteme odgovornosti policijskih službenika i drugih službenih lica koja sprovode zakon;
- djelotvornu zaštitu prava za one koji su žrtve policijske povrede dužnosti;
- veću otvorenost i razumijevanje policijskog posla od strane građana;
- sistema koji osigurava da se izvuku naučene lekcije iz vanrednih situacija i grešaka; i,
- većeg poštovanja zakona, policijskog posla i kao posljedica smanjenje kriminaliteta djela i nereda.

Utvrđen je i skup ključnih načela koji prate ostale temeljne prijedloge, kao što je rad organa za pritužbe protiv policije/nadzor nad radom policije, sam sistem podnošenja pritužbi i djelotvorna istraga.

Ključna načela: Rad organa za nadzor nad radom policije

1. Organ treba biti dovoljno odvojen od policijske hijerarhije koja je predmet njenog zadatka;
2. Njime trebaju upravljati i kontrolisati ga lica koja nisu trenutno u policijskoj službi;
3. Uopšteno govoreći on treba imati ovlaštenje i nadležnost da se, po sopstvenom nahođenju, obrati široj javnosti i medijima u vezi sa aspektima svog posla;
4. Da bi vršio svoje funkcije djelotvorno, treba mu obezbijediti adekvatna finansijska i materijalna sredstva, i treba ga finansirati država;
5. Njegova zaduženja trebaju jasno biti utvrđena u ustavnom, zakonodavnom ili drugom formalnom tekstu, koji precizira njegov sastav, ovlaštenja i sferu nadležnosti;
6. Njegovim istražiteljima moraju se obezbijediti sva policijska ovlaštenja kako bi im se omogućilo vršenje pravičnih, nezavisnih i djelotvornih istraga, naročito ovlaštenje za dobijanje svih informacija koje su neophodne za vršenje djelotvorne istrage;
7. Organi za nadzor nad radom policije i policija trebaju proaktivno osigurati da pripadnici šire javnosti postanu svjesni uloge i funkcionisanja organa za nadzor i svojih prava da podnesu pritužbu; i,
8. Organ za nadzor nad radom policije će imati adekvatna ovlaštenja da vrši svoje funkcije i po potrebi treba imati ovlaštenja da istraži, zahtijeva istragu ili da nadzire ili prati istragu:
 - i. ozbiljnih incidenata koji su rezultat djelovanja policijskih službenika;
 - ii. upotrebe smrtonosne sile od strane policijskih službenika ili službenih lica koja sprovode zakon i smrtnih slučajeva u pritvoru;
 - iii. tvrdnji da su policijski službenici i službena lica koja sprovode zakon koristili mučenje ili svirepe, neljudske ili ponižavajuće postupke ili kazne; ili
 - iv. tvrdnji ili pritužbi o povredi dužnosti policijskih službenika ili službenih lica koja sprovode zakon.

Ključna načela: Sistem podnošenja pritužbi

1. Podnosiocima pritužbi treba dati jasna objašnjenja kriterijuma za prihvatanje pritužbi i uputstvo sa detaljnim informacijama koje korak po korak precizira kako će oni biti rješavani, te o standardu usluge koju mogu očekivati i rezultatima koje bi mogli dobiti;
2. Podnosilac pritužbe treba biti obaviješten o rješavanju svoje pritužbe; i,
3. Podnosilac pritužbe treba imati pravo da ospori način na koji se njegova ili njena pritužba obrađuju ili rješava putem prava na žalbu organu za nadzor nad radom policije.

Ključna načela: Djelotvorna istraga

1. Da bi istraga smrtnog slučaja ili mogućeg zlostavljanja bila djelotvorna, smatra se važnim da su lica odgovorna za njeno sprovođenje nezavisna od onih koja su učestvovala u tim događajima. Važno je obezbijediti da predmetna službena lica nisu iz iste službe kao ona koja su predmet istrage. Idealno bi bilo kada bi oni kojima je povjereno sprovođenje istrage bili potpuno nezavisni od agencije koja je učestvovala u slučaju;
2. Organ za nadzor nad radom policije mora da osigura da je podnosilac pritužbe, pripadnik javnosti na koga je događaj negativno uticao ili rođak nekoga ko je umro nakon kontakta sa policijskim službenicima ili službenim licima koja sprovode zakon uključen u postupak u mjeri neophodnoj za zaštitu njegovih legitimnih interesa¹⁸;
3. Po potrebi organ za nadzor nad radom policije treba da ima ovlaštenje da uputi ili da preporuči upućivanje navoda o povredi dužnosti, od strane policijskih službenika ili službenih lica koja sprovode zakon, organu ili organima nadležnim za preduzimanje disciplinskih mjera ili da sam preduzme te mjere;
4. Organ za nadzor nad radom policije treba imati ovlaštenje da podnese vladi, parlamentu i/ili drugom nadležnom organu, mišljenja, preporuke, prijedloge i izvještaje o pitanjima u njegovoj nadležnosti i da dâ preporuke čija je namjera poboljšati rad policije ili aktivnosti drugih agencija za sprovođenje zakona i da pokuša osigurati da su naučene ozbiljnije lekcije iz istraga navoda o povredi dužnosti od strane policijskih službenika i službenika za sprovođenje zakona;

¹⁸ Stav 36. Poglavlja IX, Borba protiv nekažnjivosti, iz „CPT standarda“ CPT /Inf /E (2002) Rev. 2006. takođe vidjeti ECHR slučaj Jordan protiv UK, stav 109. i Edwards protiv UK (2002) 35 EHRR 487 stav 84.

5. Organ za nadzor nad radom policije treba imati ovlaštenje da daje preporuke koji su sačinjene tako da poboljšaju procese, procedure i zakone za istragu navodnih povreda dužnosti od strane policijskih službenika i službenika za sprovođenje zakona;
6. Ako organ za nadzor nad radom policije da preporuke, treba postojati mehanizam koji će osigurati da se te preporuke djelotvorno sprovedu;
7. Konačno pismo ili izvještaj treba da pruže sažetak činjenica koje su uzete u obzir, opišu rezultate istrage ili izvršene analize, i po potrebi razloge za odluke koje su donesene. Ovaj materijal treba da poslati podnosiocu pritužbe po završetku istrage i takođe treba detaljno navesti šta podnosilac pritužbe može uraditi ukoliko je nezadovoljan ishodom. Ovo im takođe može pomoći u pokretanju krivičnog postupka u vezi sa njihovim slučajem, time im pružajući mogućnost pristupa drugim pravnim lijekovima¹⁹; i,
8. Organ za nadzor nad radom policije treba imati ovlaštenje da objavi rezultate preduzetog ispitnog postupka ili istrage, ukoliko je to potrebno, zajedno sa detaljima svih preporuka koje su date i kako napreduje njihovo sprovođenje. Ako je materijal objavljen, on treba biti lako dostupan javnosti.

Ovaj skup ključnih načela, njihovih osnovnih prijedloga i tvrdnji Evropskog policijskog etičkog kodeksa predstavljaju temelj za mehanizme nadzora nad radom policije kojima se mogu na pravi način ispuniti obaveze Države utvrđene pravnim propisima i sudskim odlukama. Modele nadzora nad radom policije koji se primjenjuju u 47 država članica Vijeća Evrope treba procijeniti po pitanju njihove usaglašenosti sa ovim temeljem.

1.2 Cilj projekta:

Cilj ovog istraživačkog projekta je ažurirati kritičku analizu postojećih organa za nadzor nad radom policije u četrdeset sedam država Vijeća Evrope koja je objavljena u septembru 2015. godine, te pružiti okvirne odrednice za pokretanje i unapređenje mehanizama nadzora. Na kraju, procjena postignutog ili nepostignutog napretka u izvršenju preporuka datih 2015. godine će biti predstavljena u kontekstu „*Sprečavanja kršenja ljudskih prava i praćenja stepena ostvarenog profesionalizma.*“

¹⁹ Komitet UN protiv torture slučaj Džemal protiv Jugoslavije CAT 161/00.

1.3 Metodologija projekta:

Istraživanje je koristilo sekundarne istraživačke metode; kancelarijsku analizu akademskih članaka, policijskih izvještaja, strateških dokumenata i državnih dokumenata o postojećim mehanizmima nadzora. Konkretno, istraživač je uradio sljedeće:

1. Ažuriranje baze podataka svih relevantnih mehanizama nadzora u Vijeću Evrope i državama članicama EU, ukupno 47 država.

„Mehanizmi nadzora se posebno odnose na organe, institucije i organizacije koje su povezane sa policijskim agencijama unutar navedene države“

2. Svaki mehanizam nadzora u bazi podataka je bio ocijenjen na osnovu sljedećih parametara:

- pravne osnove za uspostavljanje i funkcionisanje organa za nadzor;
- cilj, nadležnost i obim posla tog organa;
- model koji je primijenio taj organ;
- nivo/vrsta ovlaštenja u istrazi koje ima taj organ;
- struktura tog organa; i
- resursi dodijeljeni tom organu.

3. Tematska analiza baze podataka se zasnivala na sljedećim temama:

- uspješne intervencije;
- izazovi; i
- modeli dobre prakse.

1.4 Rezultati projekta:

Ovaj dokument obuhvata sve relevantne mehanizme nadzora nad policijskim djelovanjem u državama članicama Vijeća Evrope i pruža ocjenu dobre prakse. Ovaj dokument završava procjenom napretka postignutog u provođenju preporuka datih 2015. godine u odnosu na sprovođenje svih budućih mehanizama nadzora nad policijskim djelovanjem.

1.5 Struktura i korištenje tabele:

Tabela predstavlja ažurirane (od 20. februara 2017. godine) informacije o mehanizmima nadzora u svih četrdeset sedam država članica Vijeća Evrope. Kao što je navedeno u prvobitnom istraživanju važno je imati na

umu da mapiranje širom Evrope može biti problematično usljed jezičkih barijera koje mogu uticati na pretraživanje literature i analize. Pored toga, u nekim jurisdikcijama postoje višestruke policijske agencije/snage. Informacije se zbog toga usredsređuju na one mehanizme za koje se smatra da predstavljaju eksterni, nezavisan nadzor, ali takođe obuhvataju mehanizme podrške koji djeluju kroz nekoliko modela i i nivoa nezavisnosti. Predstavljene informacije daju odgovore na pitanja kao što su pravna osnova za utvrđivanje i funkcionisanje organa za nadzor, svrhu, nadležnosti i obima posla tog organa; modela koji je primijenio taj organ; nivoa/vrste ovlaštenja u istrazi koje ima taj organ; strukture tog organa; i resursa dodijeljenih tom organu. Pored toga, ako nije bilo promjene u mehanizmima nadzora od 2015. godine, kada informacije nije bilo moguće dobiti ili ako organi za nadzor ne predstavljaju eksterni element niti su nezavisni, to je jasno naznačeno. U nekim slučajevima u jednoj državi članici funkcionise više od jednog mehanizma nadzora. U tim slučajevima, mehanizmi koji pokazuju karakteristike eksternog nadzora i nezavisnosti, predstavljeni su zajedno sa dodatnim organima, koji mogu pokazivati manje odlika eksternog nadzora i nezavisnosti.

2. Mehanizmi nadzora u četrdeset sedam zemalja članica Vijeća Evrope

Nadzor nad radom policije u Vijeću Evrope				
Zemlje	Strukture	Funkcija	Nadležnost	
Albanija	<p>Zaštitnik građana Ombudsmenti (PAO) Republike Albanije bavi se pritužbama protiv policijskih službenika.</p> <p>PAO biraju tri petine svih članova Skupštine na period od pet godina, sa pravom na ponovni izbor.</p>	<p>PAO brani prava, slobode i zakonite interese pojedinaca od nezakonitog i nepropisnog djelovanja ili propusta djelovanja organa javne uprave. Uloga je da spriječi zloupotrebu, zaštiti i promovise ljudska prava.</p> <p>PAO štiti vladavinu prava, reformu pravosuđa i dobru državnu upravu.</p>	<p>PAO je nadležan da istraži slučajeve pritužbi protiv policijskih službenika. Primio je 4203 pritužbe tokom 2015. godine. Od 1409 riješenih pritužbi tokom 2015. godine, 94 su bile van nadležnosti, 473 su bile neosnovane, 51 je bila sa odbijenim preporukama, 160 je bilo sa prihvaćenim preporukama, 510 je riješena u korist građana bez dajih preporuka, 51 je povučena.</p> <p>Pod rukovodstvom Vlade Albanije - Program saradnje UN 2012 - 2016, Kancelariju zaštitnika građana je podržavao Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u: obuci, promišljanju partnerstava i saradnji sa, na primjer</p>	<p>Pravni osnov/obim</p> <p>Institucija zaštitnika građana je ustanovljena 1998. godine. Albanski parlament je usvojio Zakon o zaštitniku građana u februaru 1999. godine.</p> <p>U slučajevima kada je nadležnost PAO ograničena, preporuke se daju odgovarajućim nadležnim organima.</p>

				Međunarodnim koordinacionim odborom za domaće institucije za ljudska prava (ICC); Kaznjavanje („SPT“); procjena rada PAO kako bi se identifikovale dodatne oblasti u kojima je potrebna podrška i kako bi se obuhvatile ranjive grupe.	
Andora	Državni Ombudsman je nadležan da prima i rješava pritužbe protiv policije. Ombudsman je nezavisan od vlade. Ombudsman se bira konsenzusom svih političkih partija.	Glavna funkcija Ombudsmana je da brani i nadgleda poštivanje i primjenu ustavnih prava i sloboda i osigura da javni sektor poštuje ustavna načela. Godišnji izvještaj se podnosi parlamentu sa preporukama zasnovanim na radu ombudsmana tokom cijele godine.		Svako administriranje pravnih pitanja van nadležnosti ombudsmana se proslijeđuje Višem pravosudnom vijeću na istragu. Krivične slučajeve protiv policijskih službenika vodi kancelarija Javnog tužioca.	Kancelarija Ombudsmana je ustanovljena u skladu sa zakonom, nezavisna je od političke kontrole i redovno podnosi izvještaje parlamentu.
Armenija	Državni Ombudsman (Zaštitnik ljudskih prava (HRD)) je nadležan da rješava pritužbe protiv policije. Tokom istrage pritužbi protiv policije HRD ima pravo da traži pomoć nadležnih državnih	HRD je nezavisno službeno lice koje štiti ljudska prava i osnovne slobode koje kriše organi države i lokalne samouprave i njihovih službenih lica.	Zaštitnik se ne može uplitati u sudske postupke. Kancelarija Zaštitnika može da pokrene postupak pred sudom samostalno. Pored toga, preporuke mogu da se daju organima (npr. javnom tužiocu) da pokrenu krivične ili disciplinske postupke protiv policijskih službenika koji	HRD se postavlja u skladu sa zakonom i nezavisan je od političke kontrole. HRD može da naloži nadležnim državnim agencijama da sprovedu stručno ispitivanje, i pripreme zaključke po pitanjima koja su predmet	

					razjašnjenja tokom istrage pritužbi.
	agencija ili njihovih službenih lica. Agencija ili službeno lice čiji su postupci/odluke sporni ne može pružati ovu vrstu pomoći. Posebna istražna služba(SIS) je posebna interna agencija koja je specijalizovana za preliminarnu istragu slučajeva u kojima se sumnja da su javni službenici počinili krivična djela zloupotrebe	Posebna istražna služba se opisuje kao nezavisan državni organ koji samostalno izvišava svoja ovlaštenja. 2016. godine Evropska Komisija protiv rasizma i netolerancije (ECRI) je dala preporuku da se uspostavi nezavisni mehanizam koji će rješavati sve vrste pritužbi protiv policije. AOB prati sve organe, upravne organe i državne, pokrajinske službe i službe lokalnih vladinih	su počinili kršenja prava. Takve preporuke nisu pravno obavezujuće po organe vlasti. Tokom ispitivanja pritužbi, HRD ima pristup svim državnim institucijama i organizacijama i od njih može da zahtijeva bilo koju informaciju ili dokumentaciju koja je u vezi sa pritužbom. Rješava samo slučajeve koji dovode do kršenja krivičnog zakona u preliminarnoj fazi istrage. Vrhovni tužilac može prenijeti slučajeve pod istragom drugih organa na SIS. SIS ima službu posvećenu istrazi mučenja i krivičnih djela protiv nekog lica.		AOB je zakonski ovlašten u pogledu interne strukture i funkcionisanja. AOB prati sve institucije u kojima sloboda jeste ili bi mogla biti uskraćena ili ograničena.
Austrija	Austrijski državni odbor Ombudsmana (AOB) je nadležan za rješavanje pritužbi protiv policije. Ima tri člana koje austrijski parlament (Državno vijeće) bira na period od šest godina			On ispituje vršenje dužnosti uprave koja ima direktnu vlast i upotrebe sile, posebno tokom deportacija i demonstracija.	

	<p>i ima pravo na još jedan ponovni izbor. U početku njihovog izbornog perioda, tri člana odbora se dogovaraju u vezi sa podjelom dužnosti. Poslovnik Austrijskog odbora Ombudsmana uređuje organizaciju do detalja. AOB ima 90 zaposlenih, od kojih je oko polovine imenovano pravnim ekspertima za sprovođenje istrage. Pritužbe mogu da se podnesu lično (ugovoreni sastanci), telefonom, pismom, faksom, elektronskom poštom ili upotrebom elektronskog formulara za pritužbu.</p> <p>Federalni biro za borbu protiv korupcije (BAK) je nezavisna agencija Ministarstva unutrašnjih poslova koja se bavi pitanjima policijske povrede dužnosti. Ima oko 53 stalno zaposlena lica angažovana na istražnim poslovima i njega osniva centralna vlada.</p>	<p>organa. Nadležan je za zaštitu i poštovanje ljudskih prava kao dio UN mandata. AOB ima odgovornost u skladu sa austrijskim ustavnim pravom da prati i kontroliše javne i privatne institucije i objekte gdje sloboda jeste ili bi mogla biti ograničena.</p> <p>BAK odgovoran je Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova. Njegovi osnovni zadaci su provjera konkretnih pritužbi, mogućih uzroka njihove kaznene odgovornosti, i antikorupcija. BIA ima puna istražna ovlaštenja uključujući ovlaštenja za ulazak i zapljenu i može da daje preporuke.</p>	<p>AOB ne radi u dvije federalne oblasti u kojima ombudsmeni sa lokalnim sjedištem imaju nadležnost.</p> <p>Istraga pritužbe se ne može nastaviti ukoliko se očekuje pokretanje upravnog ili pravnog postupka..</p> <p>BAK ima nadležnost u slučajevima koji su u vezi sa pitanjima krivičnog prava, sačinjavanje prijedloga za strukturalna poboljšanja, prevencijom i stručnog usavršavanja ili obuke. On nije nadležan za istragu navoda o pokušajima podmićivanja izvana.</p>	<p>BAK ima zakonski mandat da prati pristup zasnovan na 4 stuba: Prevencija, Obuka, Sprovođenje zakona i Saradnja. Obim operacija BAK-a je ograničen na:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) službena lica sa policijskom ili administrativnom nadležnošću; (2) službena lica i zaposlene u drugim ministarstvima; (3) lokalne organe; i (4) širu javnost po pitanjima istrage u borbi protiv korupcije.
--	---	---	---	---

<p>Azerbejdžan</p>	<p>Nadzor obavlja Služba za internu istragu (IID), koja je posebna jedinica unutar Ministarstva unutrašnjih poslova (MIA). IID je direktno podređen Ministru. On sprovodi interni nadzor u pogledu poštovanja zakona u organima unutrašnjih poslova.</p> <p>Trenutno ne postoje drugi mehanizmi nadzora iako krivična djela koja je počimila policija mogu da se prijave Kancelariji javnog tužioca Republike Azerbejdžan.</p>	<p>Službenici MIA nadgledaju poštovanje zakona, ljudskih prava i građanskih sloboda u izvršenju svojih dužnosti i sprovođenju istraga po pritužbama, kompletiranju predstavi i izvještaja u vezi sa učešćem službenika MIA u aktivnostima koje nisu u skladu sa mandatom njihove kancelarije. Krišenju zakona i nezakonitim aktivnostima.</p>	<p>Nema eksternih mehanizama nadzora predviđenih zakonom.</p>	<p>2013. godine, uz podršku Vijeća Evrope, predstavnici iz Azerbejdžana su bili prisutni na prezentaciji u Tbilisiju, Gruzija, s ciljem da se promovise uspostavljanje nezavisnog, eksternog nadzora nad radom policije.</p> <p>Nema izvještaja o bilo kakvom daljem napretku po pitanju nastojanja da se promoviše eksterni nadzor.</p>
<p>Belgija</p>	<p>Belgijski federalni Ombudsman upućuje relevantne pritužbe protiv policije „Odboru P. (Comité P.)” (Stalni odbor za nadzor nad radom policije)</p> <p>Pritužbe mogu da se podnesu pomoću onine formulara za pritužbe ili podnošenjem popunjenog obrasca na papiru Odboru P. Pritužbe na rad policije koje se podnose direktno federalnom ombudsmanu se upućuju nadležnom organu (Odbor P).</p>	<p>Odbor P prati: lokalnu i federalnu policiju; koordinaciono tijelo za analizu prijetnje (OCAM); službe čije osoblje nosi zvanje sudskog policajca ili službenika; i lica sa pojedinačnom odgovornošću za otkrivanje i izvještavanje o krivičnim djelima.</p>	<p>Odbor P ne prati sudske ili upravne organe osim da ispita način na koji su političke odluke koje su ti organi donijeli sprovedene od strane policijskih snaga ili službi koje imaju policijska ovlaštenja. Odbor P nije, u principu, ombudsman i nije ustanovljen da rješava pojedinačne probleme sa kojima se suočavaju podnosioci pritužbi. Pojedinačni prigovori u kategoriji kršenja saobraćajnih propisa, krivičnih djela koja uključuju policiju, sprovođenje policijskog posla ili narušavanje</p>	<p>Odbor P je uspostavljen zakonom kao način eksternog praćenja policijskih snaga i obavještajnih službi.</p>

		Inspektorat ima ovlaštenja internog nadzora i praćenja; istražna ovlaštenja i inspeksijska ovlaštenja.	etike i građansko-pravnih stvari se podnose drugim organima.	Na federalnom policijskom nivou, Generalni inspektorat predstavlja službu za interno praćenje za službenike federalne policije. Odbor „P“ vrši ulogu nadzora, ispitujući rad tih službi.
Bosna i Hercegovina	<p>Generalni inspektorat federalne i lokalne policije</p> <p>Institucija Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine (BiHO) je nadležna za postupanje po pritužbama protiv policije.</p> <p>Pritužbe mogu da se podnesu u pisanom obliku, poštom, faksom, elektronskom poštom ili lično. Pritužbe moraju da budu potpisane od strane podnosioca pritužbe ili ovlaštenog zastupnika.</p>	<p>BiHO rješava pritužbe koje su u vezi sa slabim funkcionisanjem ili kršenjem ljudskih prava koje je počinio bilo koji državni organ.</p> <p>Pojedinačne pritužbe mogu biti podnijete od strane fizičkih lica ili pravnih subjekata, ili po službenoj dužnosti.</p> <p>Nijedna pritužba koja je podnijeta Instituciji ne uzrokuje nikakve krivične, disciplinske ili bilo koje druge sankcije protiv podnosioca pritužbe osim sankcije protiv podnosioca prigovora.</p>	<p>BiHO može da odbije da analizira anonimne pritužbe koje smatra zlonamjernim, neosnovanim, one koji ne sadrže nikakvu stvarnu pritužbu, one koji bi izazvale štetu trećim licima ili one koje su podnijete više od 12 mjeseci nakon incidenta koji je bio povod za pritužbu.</p>	<p>Rad BiHO je utemeljen Opštim Okvirnim Mirotvornim Sporazumom za Bosnu i Hercegovinu.</p> <p>Trenutno, BiHO funkcioniše na osnovu Ustava i Zakona o Ombudsmanu, koji pruža nezavisnost i infrastrukturni okvir za zaštitu i promovisanje ljudskih prava i osnovnih sloboda.</p>

Bugarska	<p>Državni Ombudsman je nadležan za rješavanje pritužbina rad policije. Sporazum o saradnji postoji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i saradnji, djeljenju informacija i zajedničkim akcijama koje se odnose na istrage koje sprovodi ombudsman i naknadne istrage.</p> <p>Ombudsman je najviši nezavisni ustavni organ kog bira Narodna skupština na period od pet godina. Korupcija u policiji može da se prijavi putem web-portala Državne policije (Ministarstvo unutrašnjih poslova).</p>	Ombudsman štiti prava građanai zaštitnik je javnog interesa.	Ombudsman posreduje kada djelovanje ili nedjelovanje utiče na ili krši prava i slobode građana države i opštinskih organa i njihove uprave.	Ombudsman je uspostavljen zakonom kao nezavisan u obavljanju svog posla i podložan je jedino Ustavu, zakonu i međunarodnim sporazumima koji su ratifikovani i na snazi u Republici Bugarskoj.
Hrvatska	<p>Pučka pravobraniteljica (op. prev. državni ombudsman) je nadležna za postupanje po pritužbama zbog nepravilnosti u radu policije, kao i pritužbe u kojima je bilo navodne diskriminacije.</p> <p>Ostale pritužbe na rad policije rješava Ministarstvo unutrašnjih poslova (Mol).</p> <p>Civilno vijeće za nadzor različito</p>	<p>Pučka pravobraniteljica/Ombudswoman pokreće istrage na osnovu pritužbi. Javna tijela su obavezna da pruže informacije o datom slučaju.</p>	<p>Ured Ombudsmana je ustanovljen 1993. godine.</p> <p>Ombudsman može da daje mišljenja, preporuke ili upozorenja nadležnom organu i po potrebi može da podnese izvještaj o nekom problemu hrvatskom Saboru.</p> <p>Pritužbe pokrenute u vezi sa postupanjem policijskih službenika između 2012. i 2015. godine su kao što slijedi:</p>	<p>1990. godine prvi Ustav Republike Hrvatske je uveo instituciju Ombudsmana u hrvatski politički i pravni sistem. On je definisao Ombudsmana kao povjerenika hrvatskog Sabora za zaštitu ljudskih prava u slučajevima nepravilnog postupanja.</p> <p>Tokom debate po pitanju civilne kontrole ovlaštenja policije u aprilu</p>

	<p>nazivan, „Odbor za rješavanje pritužbi protiv policije“ ili „Vijeće za nadzor nad policijskim postupanjem prema građanima“ ili „Komisija za pritužbe protiv policije“ radi ali njegov trenutni status nije poznat. Međutim, organ kada je radio bio je ozbiljno ometan nedostatkom istražnih ovlaštenja i oslanjanjem na informacije koje je pružala policija. Ni odluke ovog organa nisu bile obavezujuće. Zahtjev je da tri predstavnika javnosti u organu imenuje saborski Odbor za ljudska i manjinska prava.</p>		<p>2012: 53 2013: 186 2014: 179 2015: 204</p>	<p>2014. godine, predsjedavajući saborskog odbora za ljudska prava je navodno rekao da „Zakon o policiji treba dopuniti kako bi se ojačao rad odbora koji rješava pritužbena postupanje policije zbog mnogih pritužbi koje su podnijeli građani“ (Hrvatska novinska Agencija HINA 1. april 2014. godine.)</p>
Kipar	<p>Građani imaju pravo da iznose tvrdnje ili podnesu pritužbe <u>Nezavisnom organu za istragu navoda i pritužbi protiv policije (IAIACP)</u>.</p> <p>IAIACP se sastoji od pet članova koje je imenovalo Vijeće ministara na period od pet godina. <u>Ombudsman (Povjerenik za upravu)</u> je nadležan da rješava pritužbe protiv policije u slučajevima nepravilnog postupanja.</p>	<p>IAIACP može da istraži slučajeve u vezi sa navodima o korupciji, podmićivanju, nedozvoljenoj dobiti, finansijskim ili drugim interesima, kršenju ljudskih prava, povlaštenog tretmana ili ponašanja koje može da dovede rad policije u pitanje ili da služi slabljenju ili uništavanju povjerenja javnosti u policiju.</p>	<p>Nezavisni organ ne istražuje anonimne pritužbe i navode.</p>	<p>IAIACP je uspostavljen Zakonom o policiji 9(1)2006. On preduzima istragu po pritužbama i navodima koji su podnijeti u pisanom obliku ili na koje je pažnja skrenuta na drugi način. Takođe istražuje sve pritužbe koje mu je dodijelio Državni tužilac Republike, ili Ministar pravde i javnog reda.</p>

Češka Republika	<p><u>Javni pravobranilac (Češki ombudsman)</u> može da rješava pritužbe protiv policije, osim u situacijama u kojim policija sprovodi istragu u krivičnim postupcima.</p> <p>Specijalizovani organ za pritužbe o krivičnim djelima policijskih službenika je <u>Inspekcija ministra unutrašnjih poslova</u></p> <p>Građanima se savjetuje da prijave pritužbe direktno jedinici policije na koju se pritužba odnosi jer protokol uključuje iscrpne interne mehanizme prije podnošenja izvještaja eksternom nadzoru preko drugih nadležnih organa kao što je ombudsman.</p> <p>U situacijama gdje policija sprovodi istrage u krivičnim postupcima, policija je predmet nadzora koji vrše <u>državni tužioc</u>:</p>	<p>Javni pravobranilac štiti lica od postupanja organa i drugih institucija koje vrše državnu upravu ako je postupanje: protivzakonito; ne kiši zakon, ali je inače neispravno ili nekorektno; ako su ti organi neaktivni.</p>	<p>Pravobranilac može da sprovede nezavisna ispitivanja ali ne može da zamijeni aktivnosti državne uprave i ne može da otkáže ili izmijeni njene odluke.</p> <p>Pravobranilac može da ispituje na sopstvenu inicijativu (na primjer na osnovu informacija u medijima).</p> <p>Pravobranilac je ovlašten da rješava pritužbe protiv aktivnosti policije Češke Republike, sa izuzetkom istraga gdje policija učestvuje u krivičnim postupcima.</p>	<p>Pravobranilac je uspostavljen zakonom i ima ovlaštenje da uđe u objekte u kojima lica jesu ili bi mogla biti zadržana na osnovu odluke ili naredbe organa vlasti (npr. suda) uključujući policijske ćelije, zatvore i azilantske centre kako bi izvršio sistematične preventivne posjete.</p>
-----------------	--	--	--	--

Danska	<p>Nezavisni organ za pritužbe protiv policije (IPCA) rješava povredu dužnosti od strane policije i istražuje krivične slučajeve protiv policijskih službenika. IPCA je nezavisna i od policije i od tužilaca. Nju vode Vijeće za pritužbe protiv policije i izvršni direktor. Vijeće je organ upravljanja Vlasti. Članove Vijeća bira ministar pravde na četiri godine i oni imaju pravo na jedan reizbor.</p> <p>Svakodnevnim aktivnostima se upravlja u skladu sa uputstvima i smjernicama koje izdaje Vijeće. IPCA zapošljava nekoliko istražitelja kao i pravno i administrativno osoblje. Pritužbe mogu da se podnesu direktno IPCA, telefonom, lično, pismom ili elektronskom poštom.</p>	<p>Organ za pritužbe protiv policije je zadužen da istraži krivična djela koja su počimila policijski službenici na dužnosti i incidente u kojima su lica umrla ili su bila ozbiljno povrijeđena kao posljedica policijske intervencije ili dok su bila u policijskom pritvoru.</p> <p>Organ za pritužbe protiv policije takođe razmatra i odlučuje o pritužbama o policijskoj povredi dužnosti.</p>	<p>Pritužbe moraju da se podnesu u roku od 6 mjeseci od incidenta osim ako nije u pitanju krivično djelo, u kom slučaju se ne primjenjuje ni jedno ograničenje.</p> <p>Istrage nekrivičnih pritužbi preduzima IPCA ali se mogu uputiti na policiju kako bi se neformalno riješile uz pristanak podnosioca pritužbe. Odluke IPCA u nekrivičnim slučajevima su konačne i ne postoji pravo žalbe. Pritužbe o povredi dužnosti koji su prijavljeni direktno policiji može da riješi viši policijski službenik koristeći neformalno rješenje ali samo uz pristanak podnosioca pritužbe.</p> <p>Kada se istrage završe, krivični slučajevi se prosijeduju nadležnom regionalnom tužiocu koji donosi odluku o krivičnom gonjenju. U slučaju odluke „da neće biti krivičnog gonjenja“ podnosilac pritužbe ili IPCA mogu da podnesu žalbu direktoru Javnog tužilaštva.</p>	<p>IPCA je ustanovljena zakonom kroz Akt parlamenta (br. 404) od 21. aprila 2010. godine. Zakon je stupio na snagu 1. januara 2012. godine.</p>
Estonija	<p>Kancelar pravde je nadležan da rješava pritužbe protiv policije. Kancelara postavlja parlament (Riigikogu) na prijedlog predsjednika</p>	<p>Uloga Kancelara je opšta i uključuje nadzor nad policijom kao javnim zvaničnikom.</p>	<p>Kancelar kombinuje funkciju državnog organa za petciju i zaštitnika ustavnosti. Kancelar može da odbaci petciju ukoliko je ona sačinjena više od godinu dana nakon što je lice postalo svjesno incidenta.</p>	<p>Kancelar pravde je ustanovljen Ustavom. Nije dio zakonodavnih, izvršnih ili sudskih ovlaštenja, niti je politički ili organ koji sprovi zakon.</p>

	<p>Republike na period od sedam godina. Kancelar podnosi godišnji izvještaj Parlamentu o svojim aktivnostima.</p> <p>Pritužbe mogu da se podnesu lično, online, putem elektronske pošte ili na drugi način u pisanom obliku. Kancelarija savjetuje podnosioc pritužbi da dođu lično kako bi bolje razjasnili razloge podnošenja pritužbi.</p>	<p>Od značaja za nadzor nad policijom, dužnost Kancelara je da osigura da: organi i službena lica koja vrše javnu službu ne krše ustavna prava i slobode pojedinaca, zakone i druge pravne propise; i, prema licima koja se drže u pritvoru se ne postupa na ponižavajući, surov ili nehumani način.</p>		
Finska	<p>Parlamentarni ombudsman. Finske je nadležan za rješavanje pritužbi protiv policije.</p> <p>Ombudsman i Zamjenici se biraju na period od četiri godine, koji može da obnovi, <i>Eduskunta</i>, parlament Finske.</p> <p>Ombudsman podnosi <i>Eduskunta</i> godišnji izvještaj o aktivnostima i poštovanju zakona iz protekle godine.</p> <p>Kancelar pravde je takođe nadležan ali manje specijalizovan od Ombudsmansma</p>	<p>Ombudsman osigurava da javni organi i službena lica poštuju zakon i ispunjavaju svoje dužnosti tokom vršenja svojih funkcija i poštovanje ustavnih i ljudskih prava.</p> <p>Dva Zamjenika Ombudsmansma djeluju nezavisno i sa istim ovlaštenjem kao i Ombudsman.</p> <p>Kancelar pravde podnosi izvještaj Vladi i Parlamentu.</p>	<p>U suštini, pritužba može da se podnese i Kancelaru pravde i Ombudsmanu. Međutim, Kancelar pravde je izuzet iz ispitivanja pitanja koja se tiču institucija u kojima se ljudi zadržavaju protiv svoje volje ili u kojima su ljudišeni slobode. Kancelar pravde upućuje pritužbe koje se tiču ovih pitanja Ombudsmanu.</p>	<p>Ombudsman i Kancelar pravde ne istražuju pitanje istovremeno. Ako je pritužba poslana i jednom i drugom, uopšteno njega istražuje onaj koji ga je prvi primio.</p>

Francuska	<p>Pravobranilac (DR) je nadležan za rješavanje pritužbi protiv policije.</p> <p>Svako fizičko ili pravno lice može da uputi slučaj DR direktno i besplatno.</p> <p>Zaštitnik prava je jedinstven organ koji obuhvata nekoliko već postojećih organa za nadzor, s ciljem da se pojednostavi pristup mehanizmima podnošenja pritužbi.</p> <p>Pritužbe mogu da se upute direktno DR bilo online ili poštom.</p>	DR nadgleda zaštitu prava i sloboda, promovise jednakost i osigurava bolji pristup pravima.	DR je nezavisni upravni organ sadržan u Ustavu (2008) i utvrđen Organskim ¹ i Običnim ² zakonima od 29. marta 2011. godine.
Gruzija	<p>Ne postoje eksterni nezavisni mehanizmi za istragu pritužbi protiv policije.</p> <p>Građani imaju pravo žalbe</p>	DR nadgleda zaštitu prava i sloboda, promovise jednakost i osigurava bolji pristup pravima.	Autonomiju i nezavisnost DR garantuje zakon koji propisuje:

¹ Op. prev. Prema važećem Ustavu Republike Francuske, organski zakoni su kratka, nepromjenjiva lista odredbi koje su predviđene samim tekstom Ustava.

² Op. prev. Obični zakon je zakon koji se razlikuje od ustavnog, organskog ili drugih sličnih zakona. U demokratskim društvima, obični zakon prvo mora izglasati većina u kongresu, parlamentu ili drugom zakonodavnom tijelu. On tek potom postaje zakon, kada ga potpiše predstavnik izvršne vlasti.

na postupanje policijskih službenika višem službenom licu, punomoćniku ili sudu.	<p>Državni tužilac je nadležan za rješavanje prigovora protiv policije koji uključuju krivična djela i građani mogu da podnesu prigovor ovoj kancelariji.</p> <p>Postoji interni nadzor koji vrši: Opšta služba za inspeksijske poslove nad aktivnostima službenika Ministarstva unutrašnjih poslova (MIA) uključujući policijske službenike. Opšta služba inspekcije je direktno odgovorna MIA i odgovorna je za sprovođenje istrage o prekršajima koje je počinila policija i za sprovođenje disciplinskih mjera.</p> <p>Javni branilac (Ombudsman) sprovođi eksterni nadzor MIA.</p>	<p>etike, discipline, neizvršavanja službenih dužnosti i nekih krivičnih djela.</p> <p>Javni branilac (Ombudsman) ima ovlaštenja da prati ostvarivanje ljudskih prava i istraži navode o zloupotrebama koje sprovode zakonodavne agencije koje sprovode zakon da istraže slučajeve o ljudskim pravima.</p>	<p>Od Državnog tužoca se zakonom zahtijeva da otvori istragu kad primi informacije o mogućem kršenju, čak i ako je izvor anonimna. Ako tužioc zaključuje nakon istrage da optužbe nisu opravdane, na njihovu odluku može da se uloži žalba višoj instanci ali samo unutar kancelarije.</p> <p>Javni branilac može da preporučí Opštoj službi za inspeksijske poslove da ona istraži slučaj u kom policija nije reagovala na kršenje ljudskih prava ili zloupotrebu njihovih ovlaštenja, ali ovo nije obavezujuće.</p>	<p>Opšta služba za inspeksijske poslove može da opomene, degradira ili razriješi službenika za kojeg je utvrđeno da je prekršio zakon</p>
<p>na postupanje policijskih službenika višem službenom licu, punomoćniku ili sudu.</p> <p>Državni tužilac je nadležan za rješavanje prigovora protiv policije koji uključuju krivična djela i građani mogu da podnesu prigovor ovoj kancelariji.</p> <p>Postoji interni nadzor koji vrši: Opšta služba za inspeksijske poslove nad aktivnostima službenika Ministarstva unutrašnjih poslova (MIA) uključujući policijske službenike. Opšta služba inspekcije je direktno odgovorna MIA i odgovorna je za sprovođenje istrage o prekršajima koje je počinila policija i za sprovođenje disciplinskih mjera.</p> <p>Javni branilac (Ombudsman) sprovođi eksterni nadzor MIA.</p>	<p>etike, discipline, neizvršavanja službenih dužnosti i nekih krivičnih djela.</p> <p>Javni branilac (Ombudsman) ima ovlaštenja da prati ostvarivanje ljudskih prava i istraži navode o zloupotrebama koje sprovode zakonodavne agencije koje sprovode zakon da istraže slučajeve o ljudskim pravima.</p>	<p>Od Državnog tužoca se zakonom zahtijeva da otvori istragu kad primi informacije o mogućem kršenju, čak i ako je izvor anonimna. Ako tužioc zaključuje nakon istrage da optužbe nisu opravdane, na njihovu odluku može da se uloži žalba višoj instanci ali samo unutar kancelarije.</p> <p>Javni branilac može da preporučí Opštoj službi za inspeksijske poslove da ona istraži slučaj u kom policija nije reagovala na kršenje ljudskih prava ili zloupotrebu njihovih ovlaštenja, ali ovo nije obavezujuće.</p>	<p>Opšta služba za inspeksijske poslove može da opomene, degradira ili razriješi službenika za kojeg je utvrđeno da je prekršio zakon</p>	<p>Opšta služba za inspeksijske poslove može da opomene, degradira ili razriješi službenika za kojeg je utvrđeno da je prekršio zakon</p>

Njemačka	<p>Federalne strukture znače da svaka „zemlja“ vodi svoje sopstvene policijske snage i strukture. Nema eksternih, nezavisnih mehanizama nadzora koji rješavaju pritužbe protiv policije.</p> <p>Regionalni odbor za peticije je nadležan da rješava pritužbe protiv policije ali ovo nisu eksterni organi nadzora.</p> <p>Odbor za peticije Bundestaga (Federalni parlament) rješava pritužbe protiv Federalne policije, ali opet ovo ne predstavlja eksterni, nezavisni nadzor.</p>	Odbor za peticije ima za cilj da utvrdi uticaj pravnih propisa i predloži izmjenu propisa Bundestagu kako bi preduzeo mjere za rješavanje određenog problema.	Kako bi omogućili Odboru za peticije da pripremi odluke o pritužbama, Federalna vlada i drugi organi su obavezni da podnesu dokumente, pruže informacije i odobre pristup prostorijama.	Sudovi i upravni organi su obavezni da pruže administrativnu pomoć Odboru za peticije i članovima koje je on odredio.	Prema Federalnom zakonu svako lice ima pravo da samostalno ili zajedno sa drugima uputi pisani zahtjev ili pritužbu nadležnim organima i zakonodavcima.
Grčka	<p>Državni ombudsman je nadležan za rješavanje pritužbi protiv policije.</p> <p>Prigovori mogu da se podnesu lično, u pisanom obliku ili online korištenjem standardnog obrasca. Pritužbe telefonom se takođe mogu prihvatiti.</p>	Ombudsman ima za cilj da primi i istraži pritužbe koje su podnijeli pojedinci protiv zlopotrebe ili kapricioznog djelovanja javnih zvaničnika; prijavi sve što je otkrio; i pomogne da se postigne pravično poravnanje u vansudskom postupku.	Ombudsman istražuje pritužbe o neefikasnosti, nepoštenju i nepravilnom postupanju; sumnje na kršenje ljudskih prava državljana čije države nisu članice EU; diskriminaciju na osnovu spolne pripadnosti i starosti; zlopotrebu od strane policije uključujući odbijanje da se podnese policijski izvještaj, fizičke povrede, kršenje lične slobode itd.	Ombudsman istražuje pritužbe o neefikasnosti, nepoštenju i nepravilnom postupanju; sumnje na kršenje ljudskih prava državljana čije države nisu članice EU; diskriminaciju na osnovu spolne pripadnosti i starosti; zlopotrebu od strane policije uključujući odbijanje da se podnese policijski izvještaj, fizičke povrede, kršenje lične slobode itd.	Ombudsman je uspostavljen zakonom (Ustav Grčke iz 2001. godine) Kao posrednik, Grčki Ombudsman daje preporuke i prijedloge državnoj upravi. Ombudsman ne izriče sankcije niti poništava nezakonite postupke državne uprave.

	<p>Policijski odjel Unutrašnjih poslova je specijalizovani organ zadužen da obezbijedi integritet i profesionalizam grčke policije sprovođenjem internih istraga. Međutim, ovo nije nezavisni, eksterni nadzorni organ.</p>	Grčki Ombudsman posreduje između javne uprave i građana kako bi pomogao građanima u djelotvornom ostvarivanju njihovih prava. Zadatak Grčkog Ombudsmana je: <ul style="list-style-type: none"> - da štiti i promovise prava djece - da promovise jednako postupanje i bori se protiv diskriminacije u javnom sektoru koja se zasniva na rasnoj, etničkoj, religijskom ili drugom uvjerenju, onespoblijenosti, starosti ili seksualnoj orijentaciji - da prati i promovise primjenu jednakih mogućnosti za muškarce i žene i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama 	nedostupno	nedostupno	nedostupno
--	--	--	------------	------------	------------

<p>Mađarska</p>	<p>Od 2008. godine novi Organ za pritužbe protiv policije, „Nezavisni odbor za pritužbe protiv policije (IPCB)“ je nadležan za rješavanje pritužbi protiv policije.</p> <p>Pritužbe mogu da budu podnesene lično, elektronskom poštom, faksom, u pisanom obliku ili online.</p> <p><u>Povjerenik za osnovna prava</u> je organ poput ombudsmana koji je odgovoran za zaštitu svih osnovnih prava i svih ranjivih grupa, a takođe je nadležan za rješavanje svih pritužbi protiv policije koji uključuju nepravilno postupanje.</p>	<p>Ciljevi IPCB su:</p> <p>Da poboljša dobrobit lica i društva i da ponovo pridobije njihovo povjerenje; i</p> <p>da uređuje i prati postupke policije u pogledu potpunijeg sprovođenja vladavine prava.</p> <p><u>Povjerenik za osnovna prava</u> može da pokrene postupak po pitanju pritužbe po službenoj dužnosti i može da predloži korektivne mjere nadležnom organu.</p>	<p>IPCB može da istraži pritužbe protiv policije koji uključuju nezakonitu prinudu, nedjelovanje ili druge policijske aktivnosti. Pritužbe mogu da se podnesu u roku od 20 dana od povrede prava ili od trenutka kada je podnosilac pritužbe postao svjestan toga. Pritužbe treće strane mogu da se podnesu ukoliko za to imaju ovlaštenje</p> <p>Podnosioci pritužbi mogu da pristupe odluci u datom slučaju tako što će kontaktirati Državnu upravu policije nakon ispitivanja i pravnih zaključaka koje je definisao Odbor.</p> <p>Povjerenik nema ovlaštenje da donosi pravno obavezujuće odluke, niti može da pokrene sudske postupke u pojedinačnim slučajevima.</p>	<p>IPCB je uspostavljen mađarskim zakonom u skladu sa Osnovnim³ zakonom Mađarske; naredbama uredbe (pravilnikom) policijske službe; i Rezolucijom Parlamenta iz 2014. godine o izboru članova Nezavisnog odbora za pritužbe protiv policije</p> <p>IPCB izradio Povelju Nezavisnog odbora za pritužbe protiv policije</p> <p>Odbor istražuje policijske mjere i propuste iz perspektive zaštite osnovnih prava. Na primjer, po pitanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - policijskih zadatka i uputstava; - njihovog kršenja ili propusta - obaveze policijskih službenika da se identifikuju - policijskih mjera ili propusta i njihove zakonitosti - primjene i zakonitosti sredstava za prinudu
-----------------	---	---	--	--

³ Op. prev. Osnovni zakon i principi sadržani u federalnim i državnim ustavima koji upravljaju i regulišu način vršenja vlasti.

<p>Island</p>	<p>Ombudsman Althinga⁴ je nadležan za rješavanje pritužbi protiv policije.</p>	<p>Uloga Ombudsmana Althinga je da prati rad državne uprave i lokalnih organa i štiti prava građana. Ombudsman ima za cilj da osigura da se poštuje načelo jednakosti i da se upravljanje po drugim pitanjima sprovodi u skladu sa zakonom i dobrom upravnom praksom.</p>	<p>Ombudsman Althinga prati rad državne uprave i lokalnih organa, kao i aktivnosti privatnih organa ukoliko im je zakonom dato ovlaštenje da odlučuju po pitanju prava i obaveza pojedinaca.</p> <p>Pritužbe mogu da se podnesu Ombudsmanu na odluke, postupke i postupanja službenih lica ministarstava i službi vlade i drugih organa koji su zaposleni u državnoj upravi. Ovo takođe može da se primijeni na privatne organe ukoliko ih je zakon ovlastio da odlučuju o pravima i slobodama pojedinaca.</p>	<p>IPCB ima ovlaštenja da daje prijedloge Direktoruu uprave Državne policije da izda naredbe, izmijeni ih ili ih opozove kako bi se garantovalo djelotvornije ostvarivanje osnovnih prava.</p> <p>Ombudsman Althinga je uspostavljen zakonom, i bira ga Althing na period od četiri godine.</p> <p>Ombudsman je nezavisna služba.</p>
<p>Irsko</p>	<p>Komisija Ombudsmana Garda Síochána (GSOC) rješava pritužbe protiv policije (Garda Síochána) u Irskoj.</p>	<p>GSOC je osnovan 2007. godine kako bi vršio efikasan, pravedan i nezavisan nadzor nad policijskim poslom u Irskoj.</p>	<p>Lica na koja je direktno uticalo ono za šta se vjeruje da je nepravilan rad članova Garda Síochána mogu da podnesu pritužbu GSOC-u.</p>	<p>GSOC je uspostavljen zakonom (Zakon o Garda Síochána iz 2005. godine i Zakon o Garda Síochána (izmjena i dopuna) iz 2015. godine)</p>

⁴ Op. prev. Parliament Islanda

Lihtenštajn	Ne postoje nezavisni mehanizmi nadzora niti mehanizmi za podnošenje pritužbi. Pritužbe koje su u vezi sa nepravilnim postupanjem mogu da se podnesu protiv policijske službe koja, tokom žalbenog postupka može da bude saslušana pred Vladom ili na Upravnom sudu. Služba za savjetovanje i pritužbe u Kancelariji Vlade može da vrati natrag pitanja datom organu bez formalnog zaduženja.	nedostupno	nedostupno	nedostupno
	Nacionalni preventivni mehanizam Lihtenštajna (NPM) ima ovlaštenja da sprovede posjete i inspekciju policijskog pritvora.			
Litvanija	Kancelarija Ombudsmana Seimas⁵-a . Seimas postavlja dva Ombudsmana na period od pet godina na prijedlog predsjednika Seimas-a Republike Litvanije. Njihovo osoblje se uglavnom sastoji od državnih službenika. Seimas imenuje jednog Ombudsmana Seimas-a zaduženog za istragu aktivnosti državnih službenih lica institucija i agencija; i jednog	Policijski posao je jedno od nekoliko pitanja koje rješava ova kancelarija. Ona istražuje pritužbe o zloupotrebi službe od strane službenih lica u državnim institucijama, agencijama i opštnskim agencijama ili druga kršenja ljudskih prava i sloboda u sferi javne uprave.	Kancelarija istražuje pritužbe koje se odnose na aktivnosti policijskih službenika kojima se krše ljudska prava i slobode. Ona vrši inspekciju svakog mjesta na kom lice (lica) jeste (jesu)/ili može (mogu) biti lišena slobode. Ona redovno posećuje i vrši inspekciju mjesta pritvora tražeći da se utvrdi bilo kakve indije mučenja ili drugog surovog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja. Na kraju, ona istražuje pitanja koja su u vezi sa odgovarajućim pristupom	Uspostavljen u skladu sa Zakonom Republike Litvanije o ombudsmenima Seimas-a iz 1998. godine. Cijl aktivnosti Ombudsmana Seimas-a je da štite pravo nekog lica na dobru državnu upravu obezbjeđujući ljudska prava i slobode, i da nadgleda ispunjavanje dužnosti državnih organa da dobro služe ljudima. Služba podnosi godišnji izvještaj

⁵Op. prev. Jednodomni parlament Litvanije

	Ombudsmana Seimas-a za istragu aktivnosti službenih lica opštinskih institucija i agencija.	Izjava o misiji ove službe glasi „Pažnja i podrška svakom licu, zaštita ljudskih prava i sloboda unapređenjem stepena poštovanja prema njima, promovisanjem ličnog i javnog dijaloga kako bi državni organi služili ljudima na ispravan način“.	Informacijama za osobe koje senalaze u policijskom pritvoru.	sa detaljima pritužbi, istraga i ključnim statističkim podacima.
Luksemburg	Generalni policijski inspektorat (IGP) je eksterni nadzorni organ nad svim službenim licima policije u Velikom vojvodstvu Luksemburg. Oformljen je 2000. godine nakon formiranja jedinog policijskog organa. Osoblje Generalnog policijskog inspektorata se sastoji od civilnih i privremeno premještenih policijskih službenika i organ je pod upravom državnog ministra.	Ovo je formalno nezavisna struktura od policije.	Sveobuhvatna misija je da prati rad policije - ovo uključuje procjenu kvaliteta usluga i krivične istrage koje uključuju nekog člana policije. Pored toga, organizacija se konsultuje sa policijom i drugima u vezi sa policijskim pitanjima i pruža obuku.	Odgovornosti Generalnog inspektorata policije su definisane izmijenjenim Zakonom o policiji i Generalnom inspektoratu policije iz 1999. godine.
Malta	Inspektor za pritužbe u kancelariji Povjerenika	Članovi javnosti mogu da uloze pritužbu u bilo kojoj policijskoj stanici, sjedištu ili u lokalnoj kancelariji vijeća ⁶ .	Malteška policija ima standardni formular/obrazac za sva pitanja u vezi sa pritužbama. Ljudi imaju pravo da ostanu anonimni, a policija mora da obavijesti lice u roku od tri dana o pritužbi koja je podnesena. Prigovor istražuje više službeno lice.	Inspektor radi u skladu sa članom 101. Krivičnog zakonika koji navodi da je svako ko, sa namjerom da povrijedi bilo koje lice, optužuje takvo lice pred nadležnim organom za krivično djelo za koje zna da je to lice nevinno, odgovorno u krivičnom postupku.

⁶ Op. prev. Lokalna vijeća u Malti su osnovni oblik vlasti koji kontroliše neke aspekte života u zajednici.

	Sporazum o učinku za više policijske službenike. Utvrđen 2014. godine.	Ovo je zakon koji omogućava Vladi da prati i procjenjuje učinak viših službenika tako što će dati da ih preispituju članovi vlade na trogodišnjoj osnovi.	Ovo se primjenjuje na činove komesara, zamjenika komesara i pomoćnika komesara unutar Policije.	Utvrđen u Ministarstvu unutrašnjih poslova - nalazi se u Prilogu dokumenta koji uređuje uslove službe za policijsku službu (2014).
Republika Moldavija	Narodni pravozastupnik (Ombudsman). Sastoji se od četiri parlamentarna pravozastupnika koji imaju jednak status i tim pomoćnog osoblja. 2006. godine savjetodavni odbor je formiran kako bi pružio pomoć u podršci pravozastupnicima u njihovom zadatku da izrade nacionalni preventivni mehanizam protiv mučenja.	Parlamentarni pravozastupnici ispituju zahtjeve u vezi sa odlukama ili djelovanjem (nedjelovanjem) centralnih i lokalnih organa vlasti. Institucija, organizacija i preduzeća, koji god da je tip vlasništva, javnih udruženja i službenih lica na svim nivoima koji po mišljenju podnosioca peticije, krše njihova prava i ustavne slobode. Ombudsman rješava brojna pitanja, koja uključuju policijski posao i krivično pravosuđe.	Funkcije koje ispunjava institucija Ombudsmana, na osnovu njene misije, su: prvo, da nadgleda poštovanje osnovnih ljudskih prava i sloboda i poštovanje zakonitosti, koji podrazumijeva funkcije istraživanja informacija i kontrole državne uprave. Drugo, da posreduje ili predlaže nove zakonske mjere kada i ako je potrebno. Treće, da sankcionise ili kažnjava organe koji nanose štetu aktivnosti institucije. Ombudsman je institucija sa posebnim karakteristikama, zato što za razliku od ostala tri klasična javna organa: zakonodavnog, izvršnog i sudskog, ona nema ovlaštenje da donosi odluke i njena uloga je da služi kao dopunski	Institucija parlamentarnih pravozastupnika - Centar za ljudska prava Moldavije (CHRM) je institucija slična evropskim i međunarodnim institutima Ombudsmana koja radi od aprila 1998. godine u skladu sa Zakonom o parlamentarnim pravozastupnicima br. 1349- XIII od 17. oktobra 1997. godine. Temelj ovog zakona je činjenica da je ombudsman nesudski mehanizam za zaštitu ljudskih prava u Republici Moldaviji.

			element trima klasičnim javnim organima. Glavna funkcija je provjera tačnosti postupaka uprave. Takođe ima odgovornost da viši preventivne posjete mjestima na kojima ljudi lišeni slobode jesu ili mogu biti smješteni.	
Monako	Generalni inspektorat policije	Generalni inspektorat policije je odgovoran, između ostalog, za sprovođenje internih istraga sa ciljem da se poštuje policijska etika.	Interna organizacija je odgovorna za rješavanje pritužbi javnosti na ponašanje i postupke policije.	U skladu sa Naredbom br. 765 od 13. novembra 2006. godine o organizaciji i radu Direktorata javne bezbjednosti, Generalni inspektorat policije podnosi izvještaj direktno Savjetniku vlade za unutrašnje poslove i postupa po njegovim uputstvima ili po uputstvima Ministra države, kao i po uputstvima Kancelarije glavnog tužioca u kontekstu sudskih istraga.
Crna Gora	Savjet za građansku kontrolu rada policije Zakonski je propisan i osnovan 2005. godine. Od 2010.-2015. godine Savjet se sastojao od četiri pojedinca i pomoćnog osoblja.	Funkcija građanske kontrole policije je da procijeni primjenu policijskih ovlaštenja, zaštitu prava i sloboda građana Crne Gore, djelotvorno sprovođenje Zakona o unutrašnjim poslovima	Savjet može jedino da daje preporuke Kancelariji za internu kontrolu policije ili državnim tužiocu.	U Crnoj Gori pravo građana „da znaju“ se garantuje Ustavom i Zakonom o slobodnom pristupu informacijama (FAI) kao i ratifikovanim međunarodnim sporazumima. Prvi Zakon o FAI je usvojen 2005. godine. Ovaj proces je završen u julu 2012. godine

<p>Slobodan pristup informacijama (FAI) Trenutno dva državna službenika rade sa upitima javnosti o specifičnim pitanjima u vezi sa informacijama - rad policije je tema njihovog posla.</p>	<p>NVO kao što je MANS (mreža za afirmaciju sektora nevladinih organizacija) i SEMI</p>	<p>i drugih srodnih domaćih zakona i doprineše daljem razvoju policijske službe u Crnoj Gori i unaprijedi povjerenje javnosti u nju.</p> <p>Ovo je mehanizam za jačanje transparentnosti državnih institucija kao što je policija.</p> <p>Nevladine organizacije karakterišu visok nivo interesa u učestvovanju u različitim aktivnostima praćenja normativa i reforme, sa posebnim interesovanjem za učestvovanje u različitim segmentima anti-korupcionih reformi.</p>	<p>Cilj novog Zakona o FAI je da ugradi standarde i načela Konvencije Vijeća Evrope o pristupu zvaničnim dokumentima. Ovo uključuje obavezu proaktivnog objavljivanja širokog spektra informacija važnih za javnost, i da se obezbijedi da je prekršajna odgovornost jasno definisana i proširena.</p> <p>NVO imaju mogućnost da utiču na politiku vlade putem istraživanja i javnih događaja.</p>	<p>usvajanjem novog Zakona o slobodnom pristupu informacijama.</p> <p>NVO imaju predstavnike u državnoj Komisiji za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.</p>
--	---	--	--	---

<p>Sektor krim policije, Služba za internu kontrolu Policije (DICP) i Odbor za etiku</p>	<p>Uprava za antikorupcijsku inicijativu (DACI)</p>	<p>DICP ima ovlaštenja i za represivne i za preventivne mjere. Ključni fokus je borba protiv uočene korupcije unutar policije</p>	<p>DICP je sproveo mjere preventivne prirode, obavljajući redovne provjere rada organizacionih jedinica policije; vršeci kontrolu zakonitosti upotrebe policijskih ovlaštenja; prateći i analizirajući problem učestalosti pritužbi protiv policijskih službenika i, u tom pogledu, dajući uputstva i skrećući pažnju na praćenje učinka i ponašanja policijskih službenika.</p> <p>Takođe, DICP analizira i procjenjuje uslove u kojima rade neke organizacione strukture policijske uprave i daje uputstva s ciljem da eliminiše nepravilnosti i poboljša funkcionisanje sistema u kojem policija treba da služi građanima, ali takođe da održi preventivnu represivnu ulogu na način koji je propisan Zakonom</p> <p>Rad DACI uključuje - promotivne preventivne aktivnosti, kao što je podizanje javne svijesti o korupciji i sprovođenje istraživanja o obimu, oblicima, uzrocima i</p>	<p>DICP podnosi mjesečne izvještaje i objavljuje ih na početnoj web stranici Ministarstva unutrašnjih poslova. Pored toga, DICP je uređen zakonom o unutrašnjim poslovima u kom se navodi da „internu kontrolu sprovodi policijski službenik koji je ovlašten da vodi unutrašnje poslove“</p> <p>Uprava za antikorupcijsku inicijativu (DACI) je osnovana Dekretom Vlade Crne Gore 2001. godine. U skladu sa izmjenama Dekreta o organizaciji javne uprave</p>
---	--	--	---	--

		<p>pravde, u skladu sa sa Dekretom o organizaciji i načinu rada javne uprave.</p> <p>DACI putem svojih nadležnosti formulise kvalitativne preporuke za javna tijela putem procesa izrade polugodišnjih izvještaja za Državnu komisiju za sprovođenje Akcionog plana za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i putem izrade polugodišnjih izvještaja o pritužbama protiv korupcije.</p>	<p>mehanizmima korupcije : saradnji sa nadležnim organima na pripremi i sprovođenju propisa i programskih dokumenata koji su važni za sprečavanje i borbu protiv korupcije; priprema Smjernica za planiranje borbe protiv korupcije; pokretanje zaključivanja međunarodnih ugovora i primjena evropskih i drugih međunarodnih standarda i instrumenata za borbu protiv korupcije; praćenje sprovođenja GRECO preporuka; koordinacija sprovođenja Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije; sakupljanje podataka o pritužbama na korupciju od organa koji primaju pritužbe i obrađuju prikupljene podatke u analitičke svrhe</p>	<p>i načinu rada u Crnoj Gori iz 2007. godine (Sl. Glasnik Crne Gore 16/07) njemu se povjerava sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promotivne-preventivne aktivnosti, kao što su podizanje nivoa svijesti javnosti o problemu korupcije i sprovođenju istraživanja o obimu, manifestacijama, uzrocima i mehanizmima pojave korupcije; - Saradnja sa nadležnim organima u svrhu izrade i sprovođenja zakonskih i programskih dokumenata o važnosti sprečavanja i supresije korupcije; - Saradnja sa nevladinim i privatnim sektorom u svrhu supresije korupcije; - Saradnja sa vladinim tijelima u postupcima u kojima postoje optužbe za korupciju koje je Uprava primila od građana i drugih subjekata; - Predlaganje Vladi da zaključuje i primijeni evropske i druge antikorupcijske i
--	--	---	---	--

			<p>i međunarodne standarde i instrumente;</p> <ul style="list-style-type: none"> - -Praćenje sprovođenja preporuka Grupe država Vijeća Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO); - -Koordinacija aktivnosti koje rezultiraju primjenom Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije, - Vršenje ostalih poslova koji proističu iz članstva u Paktu za stabilnost Jugoistočne Evrope, u drugim međunarodnim organizacijama i institucijama, te drugi poslovi koji su delegirani u nadležnost Uprave. 	<p>Sistem ombudsmana u Holandiji je uspostavljen <i>Wet Nationale Ombudsmen</i> (Aktom o nacionalnom ombudsmanu) 4. februara 1981. godine. On je izveden iz nordijskog sistema ombudsmana. Postojanje ombudsmana je, od 1999. godine, garantovan ustavom (čl. 78 a <i>Grondwet</i> (Holandski ustav)</p>
			<p>Pritužba će jedino biti prihvatljiva ukoliko je njen podnosilac prvo podnio pritužbu upravnom organu koji je izazvao navodni problem. Pritužba Državnom ombudsmanu će jedino biti koristan nakon što je upravnom organu bila data mogućnost da sam riješi pritužbu. Državni Ombudsman je nadležan u slučajju državnih javnih tijela, i</p>	
		<p>Ombudsman je nezavisni organ vlasti koji prima pritužbe građana u vezi sa aktivnostima javne uprave. Na osnovu takvih pritužbi, ili po sopstvenom nahođenju, Ombudsman može da započne istrage u kojima je uprava dužna da saraduje.</p>		
Holandija	<p>Državni ombudsman– postoji jedan Ombudsman i dva zamjenika sa pomoćnim osobljem kojih je otprilike 170. Ombudsmana imenuje holandski Predstavnički dom</p>			

		<p>Istraga može rezultirati izvještajima koji sadrže neizvršne odluke i preporuke koje su u vezi sa vođenjem javne uprave i njenim odnosom sa javnošću. Pitanja koja okružuju posao policije i krivični pravni sistem spadaju u zadatak službe Ombudsmana.</p>	<p>decentralizovanih javnih tijela, ukoliko su oni naznačili da je Državni ombudsman njihov lokalni Ombudsman. Pravna definicija pritužbe se odnosi na pisani dokument. Međutim, usmene pritužbe mogu da se podnesu službi i zapisaoce ih kancelarijsko osoblje Ombudsmana. Ombudsman ne može da sprovodi istragu pritužbi koje su pogodne za zakonske mjere protiv odluka upravnih organa ili za civilnopravne tužbe protiv datih javnih organa. Pored toga, rezultat istrage Ombudsmana je restriktivne prirode. Tačnije, Ombudsman podnosi izvještaj u kom se donosi presuda „ispravan“ ili „neispravan“. Uobičajeno je da izvještaj sadrži detaljan opis događaja koji su doveli do pritužbe, opis interne procedure podnošenja pritužbe, iscrpan opis mjerodavnog prava, te detaljnu provjeru zakonitosti ili nezakonitosti ponašanja onoga koji je predmet pritužbe. On/ona takođe mogu dati neke preporuke dotičnom javnom organu.</p>	
--	--	--	---	--

	<p>Holandski Odbor za preispitivanje rada obavještajnih i bezbjednosnih službi (CTIVD)</p>	<p>Odbor za preispitivanje je nezavisan i data su mu dalekosežna zakonska ovlaštenja da vrši svoje zadatke. Na primjer, Odbor ima pristup svim relevantnim informacijama o službama i može da sasluša svo osoblje tih službi. Pored toga, Odbor ima pravo da sasluša svjedoke (pod zakletvom) ili stručnjake. Odbor za preispitivanje priprema izvještaj o svakoj istrazi koju je sproveo, ovo uključuje javni dio i povjerljiv dio. Javni dio se objavljuje i podnosi u dva Doma Parlamenta. Povjerljiv dio se šalje parlamentarnom Odboru za obavještajne i bezbjednosne službe (CIVD). Pored izvještaja o preispitivanju, Odbor za preispitivanje izdaje godišnji javni izvještaj o svojim aktivnostima.</p>	<p>Nadgleda da li obavještajne i bezbjednosne službe postupaju po zakonu kada povjeruju ljudska prava kako bi ispunile svoje dužnosti.</p>	<p>Holandski Zakon o obavještajnim i bezbjednosnim službama iz 2002. godine</p>
--	---	---	--	---

	<p>Policija preko (1) Policijskog službenika za pritužbe ili (2) Policijskog odbora za pritužbe</p>	<p>Na slučajeve koje rješavaju službenici će se odgovoriti u roku od deset nedjelja. Za one koje rješava odbor je potrebno do četnaest nedjelja.</p>	<p>Policijski službenik za pritužbe je nezavisni kontakt u okviru policijske organizacije i razmatraće pritužbu sa pojedincem. Službenik za pritužbe će takođe razmatrati moguće dalje aktivnosti</p> <p>Odbor za pritužbe, koji se sastoji od nezavisnih članova, ispituje pritužbu i savjetuje nadležni organ. Pored odbora, gradonačelnik i/ili glavni javni tužilac može takođe da daje savjet kako da se postupa. Nadležni organ će zasnovati svoju odluku na ovim preporukama.</p>	<p>Policijski odbor za pritužbe je osnovan 1994. godine.</p> <p>Ako je pojedinac nezadovoljan odlukom on može da podnese pritužbu službi Ombudsmana.</p>
<p>Norveška</p>	<p>Norveški Biro za istragu policijskih pitanja, Osnovan u januaru 2005. godine</p>	<p>Glavna misija je da se istraže slučajevi gdje postoji pitanje da li su članovi policije ili kancelarije tužioca počinili krivično djelo. Jedinica nije nezavisna organizacija kojom upravlja Ministarstvo pravde</p>	<p>Biro prima pritužbe od građana, advokata ili same policije. U nekim slučajevima Biro otvara slučaj na sopstvenu inicijativu, na primjer na osnovu informacija iz članka u sredstvima informisanja.</p> <p>U skladu sa Zakonom o krivičnom postupku</p>	<p>Norveški istražni biro za policijska pitanja je istražna i jedinica za krivično gonjenje. Zakon o krivičnom postupku uređuje aktivnosti Biroa, vođenje i obrada slučaja se sprovodi na dva nivoa. Direktor Biroa ne učestvuje niti izdaje uputstva niti snjernice za rad istražnih jedinica.</p>

			<p>istraga je obavezna u slučajevima u kojima je lice umrlo ili je bilo ozbiljno povrijeđeno kao rezultat policijskog djelovanja ili dok je bilo u policijskom pritvoru ili pritvoru organa tužilaštva.</p> <p>Biro je ovlašten da sprovodi sve zakonske mjere istrage. Sakupljanje dokaza u slučajevima koje rješava Biro se postiže prije svega saslušanjem podnosioca pritužbe, svjedoka i osumnjičenog. U nekim slučajevima postoje osnove za pretres; moguće oduzimanjepredmeta, hapšenje i pritvor u policijskoj pritvorskoj jedinici.</p> <p>U većini slučajeva sakupljanje dokumentacije predstavlja korak u preliminarnim istragama (op. prev. istražnim postupcima). Pored gore pomenutog može biti neophodno da se istraži mjesto incidenta, pribavi medicinsko mišljenje, zaplijene telefoni ili kompjuteri i dobije pristup evidenciji zbog proučavanja policijskih registara.</p>	
--	--	--	---	--

	Norveška Policija - pojedinac podnosi pritužbu šefu policije u oblasti u kojoj se incident desio	Teret dokazivanja je na pripadniku javnosti u koliko smatraju da je policija napravila greške ili da zasluži kritiku zbog nečeg što je uradila.	Šef policije će razmotriti pritužbu. Nakon što je istraža završena, šef policije će donijeti odluku o slučaju i pojedincu poslati odgovor sa obrazloženjem svoje odluke. Vrijeme koje je potrebno da bi se obradio slučaj ne treba da pređe jedan mjesec. U odgovoru će biti navedeno da li se šef policije slaže ili se ne slaže sa pritužbom.	Pritužba će se rješavati u skladu sa uputstvima za vođenje istrage, a koja se tiču neprihvatljivog postupanja na dužnosti u norveškoj policijskoj službi, utvrđenim od strane Ministarstva pravde u decembru 2005. godine.
Poljska	Povjerenik za zaštitu prava građana (CCRP)	CCRP je ustavom, zakonom zaštićen organ, nezavisan od ostalih institucija i suveren u svom djelovanju. Osnovni zadatak Povjerenika za zaštitu prava građana je da štiti slobode i prava građana kao što je utvrđeno u Ustavu i drugim pravnim aktima. Svako ima pravo da podnese zahtjev Povjereniku za zaštitu prava građana za pomoć u zaštiti svojih sloboda ili prava koji su prekršili javni organi - uključujući policiju.	Povjerenik može da pruži pravni savjet kojim se ukazuje na moguće pravne lijekove, ipak oni ne mogu da djeluju u ime podnosioca tužbe. Povjerenik može, između ostalog: da zahtijeva da postupak bude pokrenut u građanskim parnicama i da učestvuje u svim tekućim postupcima; da zahtijeva da se pokrene upravni postupak, podnese žalbu na odluke upravnom sudu i učestvuje u takvom postupku; podnese zahtjev za kaznu za krivično djelo, kao i za poništenje pravno važeće odluke koja se tiče krivičnog slučaja; podnese zahtjev za poništenje ili vanrednu žalbu na pravno važeću odluku.	Ustavni organ osnovan 1987. godine i ponovo potvrđen u Ustavu iz 1997. godine.

	Odbor za ljudska prava (HRC)	Od značaja za nadzor nad policijom HRC rješava pitanja u vezi sa poštovanjem zakona i vladavinom prava, sudovima, tužiocima, notarskom službom, advokatskim i pravnim službama, zatvorskim sistemom, radom advokatskih i savjetodavnih udruženja, te pitanjima koja se tiču poštovanja ljudskih prava.	Pojedinačnu pritužbuprema HRC može da podnese bilo koji pojedinac koji tvrdi da su njegova/njena prava prema Međunarodnom, paktu o građanskim i političkim pravima prekršena.	Pritužba mora da bude u vezi sa kršenjem prava koje se desilo poslije 7. februara 1992. godine, tj. datuma ratifikacije Protokola od strane Poljske (osim ako kršenje prava nije bilo inicirano drugim događajima prije ovog datuma ili ukoliko posljedice tih događaja ne predstavljaju kršenje).
Portugal	Opšti inspektorat unutrašnjih poslova (IGAI) . IGAI vodi glavni inspektor, a pomažu mu zamjenik glavnog inspektora i pomoćno osoblje.	IGAI je nezavisna služba za eksternu kontrolu policijske službe. Ona je pod Ministarstvom unutrašnjih poslova (MAI) i njeno djelovanje pokriva sve službe i bezbjednosne snage koje zavise od toga da li IGAI osigurava poštovanje prava građana, vodeći računa o zaštiti ljudskih prava i održavanju javnog reda.	Uloga IGAI je da obezbijedi primjenu zakona radi ispravnog rada vlade, zakonskih interesa građana, zaštite javnog interesa i obeštećenja onih prema kojima se postupalo na negativan način. U višenju ove djelatnosti IGAI sprovođi redovne inspekcije ali takođe sprovođi izvršne mjere	Sprovedenje IGAI odgovara imperativima XIII Ustavnog programa vlade, u tački II - Unutrašnji poslovi 2 - Bezbjednost građana, tačka K); „Sprovedenje institucionalnih rješenja i procedura kako bi se osigurala oblast unutrašnjih poslova, djelotvornije sprovođenje zakonitosti, zaštite prava i

			IGAI vrši inspekciju kako bi procijenio poštovanje zakonskih i regulatornih standarda i uputstava vlade koji su doneseni za aktivnosti službi i subjekata. Istražuje sva ozbiljna kršenja osnovnih prava građana u okviru svog zadatka i druge pritužbe o mogućem kršenju zakona, i uopšteno govoreći, sumnje da postoje neregularnosti ili nedostaci u radu službi; Vrši istrage, ispitivanja i daje stručna mišljenja, te vrši i postupke ispitivanja i disciplinske aktivnosti; vrši revizije i studije osmišljene u svrhu efikasnosti i djelotvornosti službi;	bez najave u policijskim stanicama kako bi osigurala poštovanje pravnih propisa i postupaka i, naročito, uslova u privremenim pritvorskim centrima i postupanju prema pritvorenicima. U ozbiljijim slučajevima kao što je nepravilno postupanje policije, mučenje, povreda ili smrt građana - IGAI direktno nastavlja do disciplinskih istraga i postupaka i predlaže Ministru da primijeni pojedinačne sankcije.	legitimnih interesa građana i narušenog integriteta reintegracije" (DAR, Serija II - A - broj 2, str. 26(7) od 8. novembra 1995. godine).
					Ombudsman je izuzet od građanske i krivične odgovornosti za preporuke, ispravke ili mišljenja koja upućuje ili mjere koje poduzima u okviru vršenja svojih dužnosti.
				U skladu sa članovima 20. i 21, 23. i 38. Statuta, Ombudsman može:	

	Ombudsman Portugala – osnovan 1976. godine. Službeno lice postavlja Parlament, većinom od dvije trećine prisutnih članova, pod uslovom da ona prelazi apsolutnu većinu članova na punovažnim funkcijama. Mandat je na četiri godine, sa samo jednim reizborom.	Glavna djelatnost Ombudsmana je da brani i promovise prava, slobode i legitimitne interese građana osiguravajući, putem neformalnih sredstava, pravdu i zakonitost vršenja javne uprave - ovo uključuje posao policije i širi krivičnopravni sistem.	Da uputi preporuke relevantnim organima radi ispravljanja nezakonitih ili nepravednih aktivnosti javne uprave i poboljšanja njenih službi (upravne preporuke). Ako uprava ne djeluje u skladu sa njegovim preporukama ili ako odbije da pruži zahtijevanu saradnju, Ombudsman može da se obrati Parlamentu, navodeći razloge za svoju izjavu ili u slučaju izjava koje se tiču opštinskih organa , njihovim skupštinskim vijećima. On može da sprovodi sve istrage i ispitivanja koja smatra neophodnim ili odgovarajućim; može da traži, u saradnji sa nadležnim organima i službama, najprikladnija rješenja za zaštitu legitimnih interesa građana i poboljšanje pravnih aktivnosti.		
Rumunija	Rumunski Ombudsman (Zastupnik građana) – pored ombudsmana ovdje je i osoblje koje čini otprilike 99 službenika	Institucija zastupnika građana je autonomni organ, nezavisan od bilo kog organa javne vlasti i	Glavne dužnosti Zaštitnika građana uključuju, rješavanje peticija/pritužbi; rad na pitanjima koja mogu biti ustavno sporna; da obavještava	Osnovana Ustavom iz 1991. godine, revidiranim 2003. godine, Institucija zaštitnika građana ima glavnu ulogu u odbrani prava i sloboda pojedinaca	

			njegov je cilj da brani prava i slobode pojedinaca u njihovom odnosu sa organima javne vlasti (uključujući policiju i širi krivičnopravni sistem)	Ustavni sud o neustavnosti zakona, prije njihovog proglašenja; dostavlja izvještaje u dva Doma aParlamenta, jednom godišnje ili na zahtjev - ovi izvještaji mogu da sadrže preporuke za izmjenu pravnih propisa ili druge mjere za zaštitu prava i sloboda građana; dostavlja izvještaje predsjednicima dva Doma Parlamenta ili, po potrebi, Premijeru ako tokom njegove/njene istrage budu otkriveni propusti u pravnim propisima ili ozbiljni slučajevi korupcije ili kršenja državnih zakona.	u njihovom odnosu sa javnim upravnim organima. Od 2004. godine, pritužbe pojedinaca u vezi sa mogućim kršenjem osnovnih prava i sloboda od strane policijskih organa se ispituju ili rješavaju unutar specijalizovane službe „Vojska, sudstvo, policija, zatvori“, i to koordinira zamjenik Ombudsmana.
Ruska Federacija	Visoki komesar za ljudska prava (ruski Ombudsman) – prvi put izabran 1998. godine u skladu sa federalnim ustavnim zakonom. Sada postoje regionalni ombudsmeni u okviru centralne kancelarije u svim regionima federacije. U centralnoj kancelariji je otprilike 200 uposlenih.	Metode na raspolaganju službe uključuju - istragu po pritužbi; praćenje rada organa; izvještavanje i davanje prijedloga o zakonima i praksi; usavršavanje o ljudskim pravima i konstruktivnasaradnja sa domaćim i međunarodnim faktorima kako bi se unaprijedila zaštita ljudskih prava u Rusiji.	Ustavni sud o neustavnosti zakona, prije njihovog proglašenja; dostavlja izvještaje u dva Doma aParlamenta, jednom godišnje ili na zahtjev - ovi izvještaji mogu da sadrže preporuke za izmjenu pravnih propisa ili druge mjere za zaštitu prava i sloboda građana; dostavlja izvještaje predsjednicima dva Doma Parlamenta ili, po potrebi, Premijeru ako tokom njegove/njene istrage budu otkriveni propusti u pravnim propisima ili ozbiljni slučajevi korupcije ili kršenja državnih zakona.	Ustavni sud o neustavnosti zakona, prije njihovog proglašenja; dostavlja izvještaje u dva Doma aParlamenta, jednom godišnje ili na zahtjev - ovi izvještaji mogu da sadrže preporuke za izmjenu pravnih propisa ili druge mjere za zaštitu prava i sloboda građana; dostavlja izvještaje predsjednicima dva Doma Parlamenta ili, po potrebi, Premijeru ako tokom njegove/njene istrage budu otkriveni propusti u pravnim propisima ili ozbiljni slučajevi korupcije ili kršenja državnih zakona.	Ombudsman nema pravo da predlaže izmjene zakona ili da traži mišljenja ili tumačenja postojećih zakona od ustavnog suda

	Interna revizija ruske policije Služba istražnog odbora - osnovana 2011. godine.	Mehanizmi interne revizije unutar policije kako bi se utvrdilo da li su optužbe osnovane Glavni federalni istražni organ	Komandni lanac u kojem nezavisni službenik preispituje slučaj i o njemu izvještava do nadređenog komandnog službenika. Centralna istražna služba je u sklopu odbora - odgovorna je za istragu posebno važnih slučajeva koji uključuju krivična djela protiv lica i javne bezbjednosti zajedno sa slučajevima koji obuhvataju krivična djela protiv države i privrede.	Zakonik o krivičnom postupku Ruske Federacije (2001) Odbor je podređen Predsjedniku Rusije.
San Marino	Policajska služba - pod Državnim sekretarom za spoljne poslove i Državnim sekretarom za unutrašnje poslove.	Oformljena u svrhu jačanja koordinacije između agencija za sprovođenje zakona San Marina i sprovođenja smjernica za policiju koje je izdao Državni kongres (Vlada) u pogledu javnog poretka i javne bezbjednosti - kako bi se povećala djelotvornost svih policijskih snaga na teritoriji i potaklo efikasno djelovanje u borbi protiv kriminala putem odgovarajuće organizacije resursa koji su dostupni u policijskoj službi	Koordinatoru policijske službe je povjeren zadatak utvrđivanja grešaka, neefikasnosti, nedostataka i izvršenje odluka koje je donijela Policijska služba djelujući direktno i obavještavajući Državne sekretare koji podnose izvještaje, o mjerama koje su lično usvojene i koje se smatraju bitnim, hitnim i neophodnim u svrhu javnog poretka, javne bezbjednosti i sprečavanja i borbe protiv kriminala.	Koordinator može da se osloni na osobije policijskih snaga koje je odabrano da sarađuje sa komandirima različitih policijskih snaga. Od koordinatora Policijske službe se zahtijeva da podnese Državnom kongresu, preko Državnih sekretara koji podnose izvještaje, prijedloge za reorganizaciju i uređenje Policijske službe i svake policijske snage, kao i korisne prijedloge za sprečavanje i suzbijanje kriminala i osiguravanje javnog poretka i javne bezbjednosti.

Srbija	<p><u>Ministarstvo unutrašnjih poslova – Biro za pritužbe i predstavke</u></p>	<p>Osnovna djelatnost Biroa za pritužbe i predstavke je primjena pravila koja uređuju proceduru rješavanja pritužbi koje su podnijete protiv policijskih službenika od strane građana i pravnih subjekata koji smatraju da su njihova prava i slobode prekršene bilo kakvim nezakonitim ili nepropisnim djelovanjem policijskog službenika</p>	<p>Biro prima i obrađuje pritužbe koje su podnijete Kabinetu Ministra, pruža profesionalnu i administrativnu podršku radu Komisije za rješavanje pritužbi koja se nalazi u sjedištu Ministarstva, pruža profesionalnu pomoć ovlaštenom osoblju i komisijama koje rješavaju pritužbe unutar organizacionih jedinica Ministarstva, vodi propisanu evidenciju i podnosi Kabinetu Ministra izvještaje koji su u vezi sa podnijetim pritužbama, ostvaruje direktan kontakt sa podnosiocima pritužbi i poduzima druge aktivnosti koje su u vezi sa postupkom podnošenja pritužbe.</p> <p>Biro svakodnevno kontaktira sa građanima i postupa po predstavkama, molbama, prijedlozima i drugim podnescima upućenim Kabinetu Ministra, dostavljajući ih na odgovarajuće provjere i, po dobijenom izvještaju, sačinjava odgovore podnosiocima. Po odobrenom zahtjevu, Biro vrši prijem stranaka na razgovor.</p>	<p>(Član 180. Zakon o policiji i Pravilnik o rješavanju pritužbi).</p>
--------	--	--	---	--

Republika Slovačka	<p><u>Ombudsman</u> – postoji na lokalnom, pokrajinskom i republičkom nivou. Na pokrajinskom nivou (2002), Ombudsman se bira glasovima dvotrećinske većine poslanika u skupštini - izabran je na period od šest godina i ima pravo na reizbor najviše dva puta zaredom. Ombudsman ima pet zamjenika.</p> <p>Na republičkom nivou (2005), Ombudsmana bira Narodna skupština. Zaštitnik građana se imenuje na period od pet godina i ista osoba može biti izabrana najviše dva puta zaredom. Služba ima četiri zamjenika koje takođe bira Narodna skupština.</p>	<p>Srbijanski Ombudsman na republičkom nivou ima ovlaštenja da kontroliše poštovanje prava građana, utvrđuje da li je došlo do povrede uslijed djelovanja, aktivnosti ili propusta da se djeluje od strane upravnih organa, pokreće inicijative za izmjenu zakona ili drugih pravnih propisa, pokreće postupke pred ustavnim sudom i daje javne preporuke za otpuštanje službenog lica koje je odgovorno za kršenje prava građana.</p>	<p>Od 2011. godine, Ombudsman je postao Nacionalni preventivni mehanizam za sprečavanje mučenja u skladu sa Opcionim protokolom konvencije za sprečavanje mučenja i drugog neljudskog i ponižavajućeg postupanja</p>	<p>Ombudsman je sadržan u Ustavu.</p> <p>Služba Ombudsmana nema ovlaštenje da kontroliše rad Narodne skupštine, Predsjednika Republike, Vlade Srbije, Ustavnog suda, sudova i kancelarije javnog tužioca.</p>
Republika Slovačka	<p><u>Ministarstvo unutrašnjih poslova preko Sektora kontrole i inspeksijske službe.</u></p> <p>Ovo tijelo je formirano 1. septembra 2007. godine spajanjem dvije jedinice: Interne inspeksijske službe Ministarstva unutrašnjih poslova i Kancelarije policijske inspeksijske službe</p>	<p>Sektor kontrole i inspeksijske službe istražuju „nezakonite aktivnosti“ članova policijskih snaga - građani imaju pravo da podnesu pritužbe koje se tiču nepravilnog postupanja policije; preteranog fizičkog nasilja i nezakonitog ponašanja policijskih službenika.</p>	<p>Pritužbe protiv policijskih službenika mogu da pokrenu različite strane, uključujući Sektor kontrole i inspeksijske službe, policijske snage, jedinicu za organizovani kriminal policijske službe i građane</p> <p>Pritužbe su evidentirane u centralnoj evidenciji pritužbi, evidencija ne ukazuje na to da li su pritužbe podnesene protiv policijskog službenika ili zaposlenog u Ministarstvu unutrašnjih poslova.</p>	<p>Sektor kontrole i inspeksijske službe su „odvojena jedinica“ ministarstva, koja je „nezavisna od uprave i struktura policije“ i „podređena je Ministru unutrašnjih poslova“.</p>

Slovenija	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova preko Odjeljenja za policijske interne istrage</p> <p>Ombudsman za ljudska prava Može da istraži pritužbe protiv policije ali samo da to bude krajnja mjera nakon što su iscrpljene sve druge mogućnosti. Ombudsmana predlaže Predsjednik Republike, a bira ga Nacionalna skupština glasovima dvotrećinske većine na period od šest godina, uz mogućnost još jednog mandata.</p>	<p>Ministarstvo nadgleda izradu osnovnih smjernica, bezbjednosne politike i pravnih propisa koji uređuju rad policije. Ono prati učinak policije, sa akcentom na zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.</p> <p>Ombudsman ima odgovornost zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda u odnosu na državne organe, lokalne organe i lica u javnim službama.</p>	<p>Zakon predviđa odbor vlade od tri člana koji uključuje dva predstavnika organizacija civilnog društva da preispitaju tvrdnje o policijskoj zloupotrebi. Odbor nema ovlaštenje da vrši nezavisne istrage a oslanja se na informacije koje pruža Ministarstvo unutrašnjih poslova ili policijski istražitelj. Odbor obično prosljeđuje svoje nalaze kancelariji Državnog tužioca.</p> <p>Ombudsman podnosi godišnji izvještaj Narodnoj skupštini (op. prev. Džavni zbor).</p>	<p>Civilni nadzor u rješavanju pritužbi o zlostavljanju koje više pripadnici policije je uveden Zakonom o policiji iz 1998. godine i pojačan je zakonima iz 2013. godine, te novim Zakonom o organizaciji i radu policije gdje je postupak postupanja po pritužbama na rad policijskih službenika važan.</p> <p>Zakon omogućava Ombudsmanu ili bilo kom drugom da pokrene postupke protiv kršenja ljudskih prava.</p>
-----------	--	---	--	---

Španija	<p>The Defensor del Pueblo (Zaštitnik građana) je nadležan da postupa po pritužbama protiv policije i to je organ tipa ombudsmana.</p> <p>Mandat je pet godina i Zaštitnik građana ne prima naređenja, niti prima uputstva od bilo kog organa. Zaštitnik građana mora da vrši svoju funkciju nezavisno i nepristrasno, autonomno i po sopstvenom nahođenju i uživa nepovredivost i imunitet u vršenju svoje službe.</p> <p>Cjelokupno osoblje Zaštitnika građana se sastojalo od 168 ljudi 1. decembra 2014. godine.</p>	<p>Svaki građanin može da zahtijeva intervenciju Zaštitnika građana, koja je besplatna, da istraži bilo koju navodnu povredu dužnosti javnih organa i/ili njenih predstavnika. Služba Zaštitnika građana može takođe da pokrene postupak po službenoj dužnosti u slučajevima na koje im je skrenuta pažnja bez podnošenja bilo kakve pritužbe.</p>	<p>Visoki povjerenik parlamenta je odgovoran za zaštitu osnovnih prava i građanskih sloboda građana praćenjem aktivnosti upravnih i organa javne vlasti.</p> <p>Zaštitnik građana, u okviru svoje nadležnosti kao NPM (op. prev. Nacionalni preventivni mehanizam), vrši preventivne posjete svim pritvorskim centrima kako bi uočio probleme zbog kojih može doći do nekažnjivosti nakon mučenja ili zlostavljanja. Zaključci ovih posjeta se nalaze u godišnjem izvještaju koji se predstavlja španskom Parlamentu i Pododboru Ujedinjenih nacija za sprečavanje mučenja u Ženevi.</p>	<p>Organski zakon 3/1981, je temeljni zakon koji reguliše rad Zaštitnika građana. Ovaj Zakon je objavljen u državnom Službenom glasniku 7. maja (1981).</p> <p>Zaštitnik građana ima sopstveno osoblje koje slobodno bira u skladu sa načelima osnovanosti i nadležnosti, težeći tome da da prioritet javnim zvaničnicima (član 31.3 Pravilnika o organizaciji i radu Ombudsmana, koji su odobrili Odbori kongresa zamjenika i Senat).</p>
Švedska	<p>Parlamentarni Ombudsman Nadležan da postupa po pritužbama protiv policije. Broj pritužbi usmjerenih protiv policije tokom fiskalne godine 2015-16, je iznosio 1.003.</p>	<p>Četiri Parlamentarna Ombudsmana (JO) je da postavlja direktno Riksdag. Ombudsmani su potpuno nezavisni u donošenju odluka i odgovaraju direktno Riksdagu. Svake jeseni oni podnose godišnji izvještaj Riksdagu, koji</p>	<p>Glavni zadatak Parlamentarnih Ombudsmana (JO) je da osiguraju poštovanje zakona. Ombudsmani imaju poseban zadatak da osiguraju da se organi javne vlasti i sudovi pridržavaju odredaba Vladinog instrumenta koje se tiču nepristrasnosti i</p>	<p>Parlamentarni Ombudsmani imaju ovlaštenje da daju izvještaj ukoliko su preduzete mjere, od strane organa javne vlasti ili javnih zvaničnika u sukobu sa postojećim ili drugim zakonom ili su netačne ili neodgovarajuće na neki drugi način.</p>

	<p>Švedska policija –<u>Služba za posebne istrage (SU)</u> Služba je nezavisna organizacija Policije Švedske.</p>	<p>sadrži izvještaj o radu obavijenom tokom prethodne radne godine sa statističkim podacima i odabirom specifičnih odluka.</p> <p>SU istražuje, pridržavajući se direktiva Kancelarije Specijalnog tužioca, pritužbe podnijete protiv policijskih službenih lica ili policijskih kadeta.</p>	<p>objektivnosti i da javni sektor ne krši osnovne slobode i prava građana. Nadzor ombudsmana uključuje obezbjeđivanje da organi javne vlasti postupaju u svojim slučajevima i u opštem smislu vrše svoje zadatke u skladu sa postojećim zakonima. Istrage ombudsmana su podstaknute pritužbama koje je podnijela javnost ili ih pokreću sami ombudsmeni. Više se redovne inspekcije nad različitim organima javne vlasti i sudovima u državi.</p>	<p>Ombudsmeni imaju pravo da izdaju savjetodavna mišljenja s namjerom da promovišu jednoobraznu i odgovarajuću primjenu zakona. U ulozi vanrednog tužioca, ombudsmeni mogu da pokrenu sudske postupke protiv službenog lica koje je, nepoštujući obaveze svoje službe ili svog mandata, počinilo krivično djelo, ukoliko se ne radi o krivičnom djelu kršenja Zakona o slobodi štampe i pravu na slobodu izražavanja. Ombudsmeni mogu da prijave državnog službenika zbog neizvršavanja dužnosti. Ombudsmeni mogu da preporuče promjene zakona ili Riksdagu ili Vladi. Ombudsmeni mogu da upute slučaj redovnom nadzornom organu na pokretanje postupka.</p> <p>U slučajevima na kojima rade posebni istražitelji uvijek je tužilac taj koji odlučuje da li istraga treba da se otvori ili ne. Tužilac zatim vodi istrage u slučajevima u kojima je krivična istraga već započela.</p>
--	---	---	--	--

<p>Švajcarska</p>	<p>Ne postoji Državni Ombudsman. Lokalni Ombudsmeni, kao što su oni u gradu Cirihu ili u kantonima, nadležni su da postupaju po pritužbama protiv policije u toj oblasti.</p> <p>To je izborna funkcija koja traje tokom perioda od četiri godine. U Cirihu izborno tijelo je Gradski parlament Ciriha (Gemeinderat). U kantonima izborno tijelo je Vijeće kantona.</p>	<p>Službe ombudsmana u gradu ili kantonu djeluju kao medijator između građana i civilne vlasti. Kada se podnese pritužba, one procjenjuju da li su dati organi postupali u skladu sa svojim dužnostima i zakonom, navode svoje mišljenje o tom pitanju i - po potrebi - teže da nađu zadovoljavajuće rješenje za obje strane.</p>	<p>Službe ombudsmana u gradu ili kantonu su odgovorne za sva pitanja koja su u vezi sa organima ili kancelarijama gradske ili kantonske uprave.</p> <p>Služba Ombudsmana može da se konsultuje u bilo kojoj fazi postupka.</p> <p>Služba Ombudsmana nema, međutim, pravo da se miješa u tekuće zakonske postupke.</p>	<p>Službe Ombudsmana u gradu ili kantonu procjenjuju da li su dati organi postupali u skladu sa svojim dužnostima i zakonom i teže iznalaženju pravednog rješenja.</p> <p>Kako bi ispunile ovu ulogu, službe Ombudsmana imaju dalekosežna istražna prava: –neograničen pristup zvaničnim dokumentima; –pravo da zahtijevaju da organi na svim nivoima pruže informacije na zahtjev; –pravo da vrše inspekciju na licu mjesta.</p> <p>Sa svoje strane, službe Ombudsmana su obavezne da zadrže povjerljivost. One nisu ovlaštene da donose odluke ili izdaju uputstva.</p> <p>Umjesto toga, one daju preporuke. Iznošenje problema službi Ombudsmana - bilo pisanim ili usmenim putem - neprodužava bilo koji rok propisan zakonom.</p>
-------------------	---	---	---	--

Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija (FYROM)	Sektor za unutrašnju kontrolu i profesionalne standarde Ministarstvo unutrašnjih poslova	Organizacija ima slijedeća ovlaštenja i zadatke: sprečavanje, identifikacija i istraga koruptivnih djela službenih lica Ministarstva unutrašnjih poslova; istraga nezakonitih aktivnosti policijskih službenika, kao i zloupotreba i kršenje policijskih dužnosti i ovlaštenja; i utvrđivanje različiti oblika kršenja Etičkog kodeksa policije i policijskih uredbi.	Organizacija ima nadležnost za: slučajeve koji su u vezi sa disciplinarnim pitanjima; slučajeve u vezi sa krivičnim pitanjima; i nadzornim aktivnostima.	Osnovana 2003. godine i nalazi se u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova.
	Ombudsman Republike Makedonije – Ombudsman se bira na period od osam godina i ima mogućnosti reizbora samo jedanput. Zamjenici, koje bira Parlament Republike Makedonije, pomažu Ombudsmanu. Parlament Republike Makedonije bira i opoziva Ombudsmana i njegove zamjenike većinom glasova od ukupnog broja članova parlamenta, što znači da je potrebna većina glasova	Ombudsman je posebna, specifična, stručna i nezavisna organizacija sa posebnim statusom u zaštiti prava građana. To nije zakonodavni organ; izvršni niti sudski organ, a nije ni državni tužilac, niti inspekcijaska organizacija.	Ombudsman je nadležan da preduzme mjere za zaštitu načela nediskriminacije i adekvatnog i ravnopravnog predstavljanja članova zajednice u državnim upravnim organima, lokalnim samoupravnim jedinicama i javnim institucijama i agencijama.	U vezi sa policijskim poslom, služba posebno postupa u slučajevima kršenja prava u postupcima za dobijanje i prestanak državljanstva Republike Makedonije; zloupotrebu i prekoračenje službenih ovlaštenja od strane policije i odbijanje prava na odbranu u policijskim postupcima; kršenja prava u postupcima privremenog hapšenja ; kršenja prava u postupcima izdavanja ličnih dokumenata, putnih dokumenata; pogrešnog postupanja u

	od ukupnog broja članova parlamenta koji pripadaju nevećinskim zajednicama u Republici Makedoniji.			krivičnim optužbama koje su podnijeli građani; kršenje i odlaganje postupaka za registraciju motornih vozila; kršenja prava osuđenih i privotrenih lica u popravnim i zatvorskim ustanovama i drugim ustanovama u kojima su lica sa ograničenom slobodom kretanja.
Turska	Javna institucija za praćenje (KDK) – osnovana 2013. godine. Trenutno ima otprilike 60 službenika. Drugacije poznata kao Ombudsman koji se imenuje svake 4 godine. Služba je nadležna za istragu pritužbi protiv turske Žandarmerije, kao i turskih Oružanih snaga (TSK).	Služba Ombudsmana je javna institucija koja analizira vršenje administrativne prakse ili aktivnosti (kao što su aktivnosti koje sprovodi lokalna administracija, državna privredna preduzeća, itd.) po prijemu pritužbe.	Služba Ombudsmana će preispitati pojedinačne pritužbe koje se zasnivaju na Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima (ECHR) i članovima Ustava. Sudska praksa Evropskog suda za ljudska prava (ECtHR) je važna snjemica u njihovom preispitivanju jer je Turska strana potpisnica ECHR. KDK može da provjerava turske Oružane snage (TSK) u mnogo oblasti osim u slučajevima rata, vojnih vježbi i protivoterističkog djelovanja. Jedino ograničenje koje im zakon nameće u pregledu TSK je u vezi sa „isključivo vojnim pitanjima”.	Zakon broj 6328 Zakon ne dozvoljava KDK da pokreće istragu na sopstvenu inicijativu. Oni ne mogu automatski da djeluju istragom kršenja interesa između uprave i pojedinca. Pojedinci moraju da im podnesu peticiju u kojoj navode pritužbu protiv kršenja prava između uprave i njih.

Ukrajina	<p>Državni istražni biro (još uvijek nije operativan). Direktora Državnog istražnog biroa će imenovati Kabinet ministara Ukrajine na prijedlog Premijera Ukrajine.</p>	Nezavisni mehanizam podnošenja prigovora protiv policije	Usredsređenost na pritužbe koje su podnesene protiv policijskih službenika u slučajevima zlostavljanja i mučenja.	Nalazi se u zakoniku knjižnog postupka (2012)
Ujedinjeno Kraljevstvo	<p>Engleska i Vels Nezavisna komisija za pritužbe protiv policije (2004). Predsjedavajući, deset operativnih povjerenika i četiri povjerenika koji nemaju izvršnu funkciju nadležaju IPCC. Predsjedavajućeg imenuje kraljica, a povjerenike javnost. Nije dozvoljeno da su predsjedavajući i povjerenici radili za policiju u bilo kom svojstvu prije imenovanja na ovu funkciju. Glavni izvršni direktor koji vodi oko 400 uposlenika pruža podršku komisiji. IPCC je izvršno javno tijelo koje nije podijeljeno na odsjke, koje finansira Ministarstvo unutrašnjih poslova.</p>	<p>Uloga IPCC je da se uvjeri da su pritužbe protiv policije u Engleskoj i Velsu riješene na djelotvoran način. To je nezavisni organ koji donosi odluke potpuno nezavisno od policije, vlade i podnosioca pritužbi. IPCC takođe istražuje najozbiljnije pritužbe i tvrdnje o povredi dužnosti podnijete protiv policije u Engleskoj i Velsu, kao što i rješava žalbe ljudi koji nisu zadovoljni načinom na koji je policija riješila njihove pritužbe.</p>	<p>IPCC nadgleda sistem podnošenja pritužbi protiv policije u Engleskoj i Velsu i utvrđuje standarde po kojima bi policija trebalo da rješava pritužbe. Komisija nije dio policije. Policijske snage postaju po većini pritužbi protiv policijskih službenika i policijskog osoblja. IPCC razmatra žalbe ljudi koji su nezadovoljni načinom na koji policijske snage rješavaju njihove pritužbe. Od novembra 2012. godine odgovornost za utvrđivanje žalbi se dijeli sa lokalnim policijskim snagama. Pored toga, policijske snage moraju da upute IPCC-u najozbiljnije slučajeve, bez obzira da li je neko ili ne podnio pritužbu.</p>	<p>U maju 2000. godine, vlada je sprovela konsultacije u vezi sa novim sistemom podnošenja pritužbi. Izdala je kratak dokument pod nazivom, „Izvodljivost nezavisnog sistema sprovođenja istrage po pritužbama protiv policije“. Ove konsultacije su kulminirale Zakonom o reformi policije iz 2002. godine, kojim je osnovan IPCC. IPCC je postao operativan u aprilu 2004. godine.</p>

	<p>On postavlja standarde za način na koji policija rješava pritužbe i, kada dođe do greške, pomaže policiji da nauči lekciju i poboljša način svog rada.</p> <p>PCC su izabrani predstavnici koji rade kako bi osigurali da policijske snage</p>	<p>IPCC može da odluči da istraži takve slučajeve nezavisno, upravlja istragom ili nadgleda istragu koju vrše policijske snage ili da ih vrati na istragu lokalnom nivou. Kao dio svoje uloge u obezbjeđivanju i održavanju povjerenja javnosti u sistem podnošenja pritužbi, IPCC koristi naučeno iz rada kako bi uticao na promjene u policijskom djelovanju, osigurao odgovornost i širio najbolju praksu i visoke standarde korisničke službe.</p> <p>IPCC je takođe odgovoran za rješavanje ozbiljnih pritužbi i pitanja koja su u vezi sa osobljem Državne agencije za borbu protiv kriminala (NCA), Službe prihoda i carina, Njenog veličanstva (HMRC) i osobljem imigracione službe i agencija za sprovođenje zakona Ministarstva unutrašnjih poslova.</p> <p>Odgovornosti PCC obuhvataju: Imenovanje šefova policije i njihovo smjerenje ako je to potrebno; Osiguravanje odgovornosti šefa policije</p>	<p>IPCC može da odluči da istraži takve slučajeve nezavisno, upravlja istragom ili nadgleda istragu koju vrše policijske snage ili da ih vrati na istragu lokalnom nivou. Kao dio svoje uloge u obezbjeđivanju i održavanju povjerenja javnosti u sistem podnošenja pritužbi, IPCC koristi naučeno iz rada kako bi uticao na promjene u policijskom djelovanju, osigurao odgovornost i širio najbolju praksu i visoke standarde korisničke službe.</p> <p>IPCC je takođe odgovoran za rješavanje ozbiljnih pritužbi i pitanja koja su u vezi sa osobljem Državne agencije za borbu protiv kriminala (NCA), Službe prihoda i carina, Njenog veličanstva (HMRC) i osobljem imigracione službe i agencija za sprovođenje zakona Ministarstva unutrašnjih poslova.</p> <p>Odgovornosti PCC obuhvataju: Imenovanje šefova policije i njihovo smjerenje ako je to potrebno; Osiguravanje odgovornosti šefa policije</p>	
	<p>Policijski komesari i komesari za kriminal - 2012</p>			

	<p><u>Škotska</u> <u>Povjerenik za policijske istrage i reviziju</u> - Uslov za imenovanje Povjerenika je da oni ne smiju biti, niti da su bili član posebnog policijskog organa.</p>	<p>u Engleskoj i Velsu (izuzev Londona) rade na djelotvoran način. Oni zamjenjuju policijske organe i njihova namjera je da predstavljaju glas naroda u policijskom djelovanju.</p> <p>Uloga PIRC je da preduzme nezavisne istrage najozbiljnijih incidenata koji uključuju policiju i da obave nezavisnu kontrolu načina na koji policijski organi rade u Škotskoj reagujući na pritužbe javnosti. Povjerenik zapošljava oko 50 osoba</p>	<p>za učinak službenika policijskih snaga i policijskog osoblja; Osiguranje veze između policije i zajednica, koja obuhvata konsultacije sa lokalnim stanovništvom, vijećem i drugim organizacijama; Nadgledanje bezbjednosti; zajednice i smanjenje kriminala i osiguravanje da policijsko djelovanje vrijedi novca poreskih obveznika koji je uložen u njega; Utvrđivanje strategije policijskih snaga i policijskih prioriteta putem Plana za policiju i borbu protiv kriminala; Utvrđivanje budžeta za policijske snage i bespovratnih sredstava za bezbjednost zajednice - sve ukupno, komesari su odgovorni za iznos od £8 milijardi potrošenih na policiju u Engleskoj i Velsu. Oni podnose godišnji izvještaj o postignutom napretku.</p> <p>Sprovode nezavisne istrage najozbiljnijih slučajeva koji uključuju policiju. Postupa po pritužbama (preispituju način na koji je policija postupala po pritužbama javnosti) i vrše nezavisnu kontrolu načina na koji policijski organi koji rade u Škotskoj reagujući na pritužbe javnosti.</p>	<p>Sporazum o saradnji (2010-15.) sadrži preuzetu obavezu prema kojoj će policija „snositi odgovornost kroz nadzor koji vrši direktno izabran pojedinac“. Prijedlog je objavljen u bijelom papiru⁷ „Policijski posao u 21. vijeku“ i usvojen u prijedlogu Zakona o reformi policije i društvenoj odgovornosti, koji je usvojen 2011. godine. Pozicija povjerenika je prvi put uspostavljena 2007. godine Zakonom o policiji, javnom redu i krivičnom pravosuđu (Škotska) 2006. godine („Zakon“) i bio je izmijenjen</p>
--	---	--	--	--

⁷ Bijeli papir (eng. white paper) je izvještaj nekog organa ili tijela, odn. zbirka smjernica putem kojih se čitatelji ukratko upoznaju sa nekim složenim pitanjima i u njemu se predstavlja način razmišljanja tog organa ili tijela o tom pitanju. Namjera je pomoći čitateljima da razumiju pitanje, riješe problem ili donesu odluku

<p><u>Sjeverna Irska</u> <u>Policijski Ombudsman Sjeverne Irske</u> (2000). Uposljava oko 150 osoba.</p>	<p>Služba Policijskog Ombudsmana vrši nezavisnu, nepristrasnu istragu pritužbi protiv policije u Sjevernoj Irskoj</p>	<p>Prije svega oni postupaju po pritužbama na: - Policijsku službu Sjeverne Irske - Lučku policiju u Belfastu - Lučku policiju u Larnu - Međunarodnu aerodromsku policiju u Belfastu - Policiju Ministarstva odbrane u Sjevernoj Irskoj Oni razmatraju dokaze kako bi donjeli odluku da li su policijski službenici postupali na ispravan ili neispravan način. Oni takode vrše istrage po pritužbama o nekim, ali ne svim, civilnim službenicima policije. To obuhvata one koji vrše dužnosti pritvaranja i sprovođenja. Odluke se donose potpuno nezavisno od policije, vlade i podnosioca pritužbi. Glavne zakonske dužnosti i odgovornosti Policijskog odbora su da:</p>	<p>Prije svega oni postupaju po pritužbama na: - Policijsku službu Sjeverne Irske - Lučku policiju u Belfastu - Lučku policiju u Larnu - Međunarodnu aerodromsku policiju u Belfastu - Policiju Ministarstva odbrane u Sjevernoj Irskoj Oni razmatraju dokaze kako bi donjeli odluku da li su policijski službenici postupali na ispravan ili neispravan način. Oni takode vrše istrage po pritužbama o nekim, ali ne svim, civilnim službenicima policije. To obuhvata one koji vrše dužnosti pritvaranja i sprovođenja. Odluke se donose potpuno nezavisno od policije, vlade i podnosioca pritužbi. Glavne zakonske dužnosti i odgovornosti Policijskog odbora su da:</p>	<p>Zakonom o reformi policije i vartogasnih snaga 2012. godine. Sjedeći ključni zakonski propisi uređuju rad službe Policijskog Ombudsmana. Zakon o policiji (Sjeverna Irska) 1998. Zakon o policiji (Sjeverna Irska) 2000. Zakon o policiji (Sjeverna Irska) 2003. U novembru 2000. godine Parlament je donio Zakon o policiji (Sjeverna Irska) 2000, koji se zasniva na preporukama Nezavisne komisije (drugi revidiran plan implementacije vlade, kojim se mijenja zakon - Zakon o policiji</p>
--	---	--	--	--

	<p><u>Partnerstva sklopljena između policije i zajednice za pružanje bezbjednosti u zajednici.</u></p>	<p>stanovnike Sjeverne Irske djelotvornu, efikasnu, nepristrasnu, reprezentativnu i odgovornu policijsku službu koja će osigurati povjerenje čitave zajednice smanjenjem kriminala i straha od kriminala.</p> <p>PCPS (Partnerstva sklopljena između policije i zajednice za pružanje bezbjednosti u zajednici) su lokalna tijela koja se sastoje od odbornika i nezavisnih lica iz svake odborničke oblasti (opštine). Oni su usredsređeni na rad policije i pitanja bezbjednosti zajednice koja su najznačajnija u lokalnoj oblasti.</p>	<p>osigura djelotvornu i efikasnu lokalnu policijsku službu; imenuje (i smijeni, po potrebi) šefa policije, zamjenika šefa policije, pomoćnika šefa policije i više civilno osoblje; se konsultuje sa lokalnim stanovništvom o tome kako se sprovodi posao policije u njihovoj oblasti; postavi prioritete i ciljeve policijskog učinka; prati rad policije i koliko dobro rade u pogledu ciljeva koje je postavio. Policijski odbor; objave rotirajući trogodišnji plan policijskog posla svake godine kojim obavještavaju stanovnike šta očekuju od policijske službe i izvještaje o radu policije svake godine; osiguraju da lokalno stanovništvo dobije najbolje od policije; prate pritužbe protiv viših službenika; sprovode disciplinske mjere nad višim službenicima.</p> <p>PCSP ima brojne dužnosti koje su utvrđene pravnim propisima. One obuhvataju</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsultovanje i angažovanje u lokalnoj zajednici po pitanjima od interesa u vezi sa policijskim poslom i bezbjednošću zajednice. <p>Svaki PCSP ima Policijski odbor sa jasnom odgovornošću da iznosi svoje stavove teritorijalno nadležnom komandiru</p>	<p>(Sjeverne Irske) 2003 - donijet je u aprilu 2003. godine).</p> <p>PCSP su zakonska tijela koja su osnovana Zakonom o pravosuđu (Sjeverna Irska) 2011. Zajednička komisija koja se sastoji od članova Odbora SI i Ministarstvo pravde nadgleda rad PCSP. Njih finansiraju Ministarstvo pravde i Policijski odbor SI.</p>
--	--	---	---	--

			<p>i Policijskom odboru u vezi sa policijskim pitanjima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikovanje i davanje prioriteta pitanjima od posebnog interesa i pripremanje planova o načinima njihovog rješavanja. - praćenje učinka policije i nastojanja da se postigne saradnja između javnosti i policije u sprečavanju kriminala; - smanjenje stope krivičnih djela i povećanje nivoa bezbjednosti zajednice u svakoj oblasti, direktno putem intervencija, aktivnosti radnih grupa ili pružajući podršku radu drugih. <p>PCSP rade sa zajednicom kako bi identifikovali pitanja od interesa na lokalnom nivou i moguća rješenja tih pitanja, te pripremio planove za rješavanje ovih pitanja. Naglasak se u ovom planu stavlja na primjenu praktičnih rješenja. Oni takođe rade u partnerstvu sa organizacijama koje doprinose povećanju bezbjednosti zajednice u svakoj lokalnoj oblasti.</p>	
--	--	--	--	--

3. Analiza i preporuke

Da bi sistem nadzora nad radom policije bio djelotvoran trebalo bi da postoji najmanje šest nezavisnih stožera nadzora i kontrole:

1. unutrašnji nadzor;
2. izvršna kontrola (kontrola policije, finansijska kontrola i horizontalni nadzor vladinih agencija);
3. parlamentarni nadzor (članovi parlamenta, parlamentarne komisije za sprovođenje istrage);
4. pravosudno preispitivanje (revizija);
5. nezavisni organi kao što su institucije za ljudska prava na nivou cijele države; i
6. nadzor civilnog društva²⁰.

U kontekstu ove revidirane procjene postojećih mehanizama nadzora nad radom policije, iscrpan pregled literature nam govori da demokratska društva rješavaju pritužbe protiv policije na mnogo različitih načina, koji su često odraz različitih jurisdikcija (op. prev. pravnih sistema). Očigledno je da su u nekoliko država dva cilja blisko povezana i jasno formulisana: obeshrabrivanje kulture koja podržava nepropisno djelovanje policije i istovremeno izgradnja legitimnih mehanizama nadzora nad radom policije. Ova analiza sugerše da je neophodno imati skup osnovnih načela kada se formira sistem koji pruža garanciju građanima da su mehanizmi nadzora nad policijom čvrsti i da se njihove pritužbe rješavaju na odgovoran i djelotvoran način. Ova osnovna načela djelotvorne istrage pritužbi protiv policije su rezultat sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava u članovima 2. i 3. Evropske konvencije o ljudskim pravima kao: Nezavisnost; Adekvatnost; Bez odlaganja; Javna kontrola; i Učešće žrtava²¹.

U kontekstu osnovnih principa, sistemi koji pružaju najviši stepen garancija u pogledu pravičnosti i djelotvornosti, jesu oni koji pokazuju i najveću nezavisnost od policije zajedno sa visokim stepenom javne kontrole i učešća žrtava. Ključni faktor kod obnavljanja ili povećanja stepena povjerenja javnosti u policiju jeste otvorenost ka analizama i nadzoru koje vrše vanjska tijela. Praktična demonstracija takve nezavisnosti je da istrage mogu zakonski da obuhvate istrage koje se tiču članova 2. i 3. ECHR ili druga ozbiljna kršenja ljudskih prava što zahtijeva visok nivo nezavisnosti od postojećih policijskih i vladajućih struktura²². Povjerenje

²⁰ OSCE/NTD/SPMU Publikacija o „Reformi policije u okviru reforme krivičnog pravnog sistema“, jul 2013. godine (u daljem tekstu „2013 OSCE Publication on Police Reform“), dostupna na portalu <http://www.osce.org/secretariat/109917?download=true>

²¹ Erik Svanidze (2014) Djelotvorna istraga zlostavljanja; Smjernice o evropskim standardima Drugo izdanje (Effective Investigation of Ill-Treatment; Guidelines on European Standards Second Edition). Vijeće Evrope, Strasbourg

²² ECtHR je uspostavio posebne zahtjeve koji se tiču uloge organa tužilaštva. U presudi Suda u slučaju *Najafli protiv Azerbajdžana*, 3. oktobra 2012. godine, ECtHR navodi: „Sud je više puta istakao da proceduralna obaveza u skladu sa

javnosti u cjelokupni rad policije u zemljama sa veoma nezavisnom kontrolom policije je općenito veliko²³.

3.1 Eksterna revizija uz određeni stepen civilnog nadzora

U smislu analize postojeće prakse u četrdeset i sedam država, očigledno je da je postojalo pet osnovnih vrsta mehanizama nadzora nad radom policije. Ovi mehanizmi obuhvataju unutrašnju kontrolu policije, javnog tužioca, ombudsmana, civilni nadzor i ministarstvo pravde. U sistemima koji su prikazani u tabeli, sistemi koji obuhvataju reviziju koju vrše vanjska tijela ili organi sa nekim elementima civilnog nadzora, mogu se posmatrati kao da spadaju u jednu od tri sljedeće glavne kategorije²⁴:

1. Model civilne revizije: istraga, odlučivanje i preporuka sa izrečenom kaznom;
2. Civilni element: evidentiranje i istraga pritužbe; i
3. Civilno praćenje: nadzor nad organom za pritužbe na rad policije.

Prema Prenzleru i Ronkenju (2001) ideja građanskih nadzornih tijela sa širokim spektrom funkcija koje uključuju razne funkcije od kontrole policijske službe do istrage pritužbi je nešto što postoji u državama engleskog govornog područja od kasnih 50-ih godina 20. vijeka.

Civilno praćenje

Najmanje nametljiva metoda (iz policijske perspektive) je ona koja uključuje samo civilno praćenje (3. tip). Obično, ovi sistemi uključuju civilni nadzor nad evidencijom koju vodi policija, istragom i odlučivanju po pritužbama, uglavnom lakše prirode. Na primjer, IPCC u Engleskoj i Velsu nadzire i postavlja standarde istrage za ogromnu većinu pritužbi protiv policije. Iako osoblje IPCC istražuje ozbiljnije pritužbe, u većini slučajeva policijski službenici vrše istrage, koje prati IPCC. Stepenn nezavisnosti u ovim slučajevima može da se postigne imenovanjem policijskih istražitelja koje su imenovala policijske agencije koje ne pripadaju agenciji na koju se odnosi pritužba. Postoje 43 regionalne policijske agencije (u geografskom smislu) u Engleskoj i Velsu koje su autonomne u pogledu svoje uprave i rada. Zbog toga se tvrdilo da korištenje istražitelja koji pripadaju

članovima 2. i 3. zahtjeva da istraga bude nezavisna i nepristrasna, i u zakonu i u praksi. Sud navodi da je Kancelarija tužioca u oblasti Sabail, koji je formalno nezavisan organ istrage i koji je sproveo istragu u trenutnom slučaju, zahtijevala . . . Da služba policije sprovede istragu sa ciljem identifikovanja onih koji su navodno zlostavljali podnosioca pritužbe. Kao što je opisano, istražni organ je delegirao veći i značajniji dio istrage - otkrivanje počinioca navodnog zlostavljanja - istom organu čiji su agenti navodno počinili krivično djelo."

²³ UNODC Priručnik o odgovornosti policije, nadzoru i integritetu. Ujedinjene nacije, New York 2011. godine

²⁴ Smith, Graham (2004), Promišljanje o pritužbama protiv policije; Britanski časopis o kriminologiji (British Journal of Criminology), 44, str. 15

drugim policijskim agencijama dovodi do pouzdanih i nezavisnih istraga. Međutim, protivargumente iznose pojedinci koji navode manjkavu istragu koju je vršila policija Kenta po pritužbama koje su proistekle iz istrage ubistva crnog tinejdžera Stephena Lawrencea u oblasti odgovornosti londonske Metropolitan policije, dakle policijske agencije iz susjedne regije. Kasniji, nezavisni izvještaj²⁵ je kritikovao istragu kentske policije u pogledu okolnosti pod kojim je počinjeno ubistvo, a takođe je kritikovana i policijska istraga njegovog ubistva. Pored toga, Prenzler (2000) tvrdi da je bilo dokaza da je analiza pritužbi koje su istraživali policijski službenici doprinijela slabljenju intenziteta pritužbi, što je dokaz onoga što Prenzler naziva „okrupnjavanje“ pritužbi i manji stepen nezavisnosti u provođenju istraga.

Civilni element

U pogledu cjelokupnog rada IPCC se smatra „srednjim“ modelom nadzora nad radom policije (Porter i Prenzler, 2012) i može se kazati da pokazuje obilježja 2. tipa, civilni element, kada radi u punom obimu, vodeći nezavisne istrage ozbiljnih pritužbi i koristeći sopstveno osoblje. Modeli nadzora u Andori i Sloveniji su dodatni primjeri kategorija građanskog elementa u postojećim modelima nadzora nad radom policije u zemalja Vijeća Evrope. U slučaju Slovenije, civilni element se postiže imenovanjem dva predstavnika civilnog društva u tročlanom vladinom odboru. Odbor radi pod pokroviteljstvom Ministarstva unutrašnjih poslova i nema ovlaštenja da vodi nezavisne istrage. U potpunosti se oslanja na informacije koje mu pružaju Ministarstvo unutrašnjih poslova i policijski istražitelji. Pored toga, odbor nema nikakva ovlaštenja po pitanju sankcija u vezi sa otkrićima i ograničen je na upućivanje svojih otkrića, u krivičnim slučajevima, na kancelariju Državnog tužioca. U vezi sa isključivo disciplinskim pitanjima koja se tiču policije, odbor predstavlja svoja otkrića Ministarstvu unutrašnjih poslova u okviru kojeg policija takođe radi. Odluke po pitanju sankcija koje treba primijeniti u disciplinskim slučajevima su u potpunosti stvar zvaničnika Ministarstva unutrašnjih poslova. Andora radi sa modelom nadzora koji vrši generalni ombudsmana. Iako pokazuje nezavisnost u radu, Ombudsman nema ovlaštenja da preporuči krivično gonjenje policijskih službenika kad njegova otkrića ukažu na to da je prekršeno krivično pravo. U slučajevima koji obuhvataju krivična pitanja, Ombudsman je dužan prenijeti istragu kancelariji Javnog tužioca. Međutim, ovi modeli zaista idu korak dalje od istraga koje isključivo podrazumijevaju praćenje pritužbi od strane policijskih istražitelja.

Civilna revizija

Konačno, u smislu modela civilne revizije (1. tip), samo najpouzdaniji i jako nametljivi modeli nadzora nad radom policije ispunjavaju kriterijume.

²⁵ Istraga o slučaju Stephena Lawrencea (The Stephen Lawrence Inquiry) (1999). Izvještaj o istrazi koji je dao Ser William MacPherson od Clunija.

Mehanizmi nadzora koji se primjenjuju u Norveškoj, Irskoj i Sjevernoj Irskoj mogu se smatrati takvima. Norveški Biro za istragu policijskih pitanja (NBIPA) ima ovlaštenja da formira slučajeve na sopstvenu inicijativu i on je ujedno i istražna jedinica i jedinica gonjenja.

Komisija Ombudsmana Garda Síochána u Irskoj ima sva ovlaštenja, imunitet i privilegije koje su joj povjerene i sve dužnosti koje su joj nametnute, kao i bilo kojem članu policije. Komisija istražuje nezavisno i daje preporuke po pitanju kazni i sankcija. U krivičnim slučajevima ona daje preporuke Direktorju javnog tužilaštva, ali ne pokreće sama krivične slučajeve.

Policijski Ombudsman Sjeverne Irske (PONI) kojeg podržava Policijski odbor i Partnerstva između policije i zajednice za pružanje bezbjednosti zajednici se smatra „zlatnim standardom“ nadzora nad radom policije koji „je primjer modela regulatorne nezavisnosti“²⁶. On ima odgovornost da istraži sve pritužbe protiv policije, manje ili ozbiljnije, iako je nedavno testirao šemu po kojoj su manje ozbiljna pitanja vraćena policiji na sprovođenje istrage pod nadzorom PONI.

3.2 Dobra praksa

Sveobuhvatno preispitivanje (revizija) postojećih pristupa nadzoru u četrdeset i sedam država je otkrilo izazove koji postoje u razvoju generičkog i konzistentnog pristupa temi. Međutim, postalo je jasno da je dobra praksa, tamo gdje postoji (PONI, GSOC, NBIPA), dodatno utemeljena pridržavanjem djelotvornih i odgovornih istraga pritužbi protiv policije. Smith (2010) smatra da istrage koje su vođene pred očima javnosti karakterišu sljedeća načela (takođe se o njima govori kao o pet ECHR načela)²⁷: Nezavisnost, gdje predmet pritužbe ne istražuju kolega ili njegova organizacija; Adekvatnost, što se odnosi na važnost sprovođenja detaljne i sveobuhvatne istrage pritužbe; Bez odlaganja, u vezi sa otpočinjanjem istrage; Javna kontrola, putem, po potrebi, transparentnih i otvorenih istraga, i Učešće žrtava, što je jednako ideji da podnosilac pritužbe treba učestvovati u

²⁶ Porter, L.E., i Prenzler, T. (2012) Nadzor nad policijom u Ujedinjenom Kraljevstvu: Bilans nezavisnosti i saradnje International Journal of Law, Crime and Justice (Međunarodni list zakona, krivičnih djela i pravde) 40(3)152-171

²⁷ Smith, Graham (2010) Svaki podnosilac prigovora je važan: Mišljenje povjerenika za ljudska prava koje se tiče nezavisnosti i djelotvornog utvrđivanja pritužbi protiv policije, International Journal of Law, Crime and Justice 38 (2010) 59-74. Smith se takođe poziva na pet ECHR načela sa stručne radionice povjerenika u Strasbourgu u maju 2008. godine.

istraži pritužbe kako bi štitio svoje legitimne interese. Ako se primijene zajedno i na odgovarajući način, ova načela treba da osiguraju povjerenje javnosti u policijski posao i općenito u sistem krivičnog pravosuđa.

3.3 Preporuke

Prema Kodeksu UN o ponašanju službenika za sprovođenje zakona „svaka agencija za sprovođenje zakona treba predstavljati zajednicu, odgovarati na njene potrebe i biti u cijelosti odgovorna prema njoj“²⁸. Bez obzira na državu, ponašanje policije i načini podnošenja pritužbi na ponašanje policije, služe kao primjeri odnosa između policije i zajednice, odgovornosti i sveobuhvatnog legitimiteta države. Policija mora biti odgovorna prema zakonu isto kao i prema javnosti, te je zbog toga civilni nadzor krivičnogpravnog sistema ključna komponenta u ostvarenju ovog cilja.

Iako ovaj pregled literature nije kritički ocijenio svaki od mehanizama nadzora, postalo je očigledno da one države koje imaju pouzdanije mehanizme jesu ujedno i države koje imaju jak nadzor javnosti nad radom policije, kroz poštovanje ECHR načela i smjernica. Zbog toga za države koje razmatraju regulatorni okvir za nadzor nad radom policije može biti značajno da razmotre sljedeće:

1. Mogućnost javnih konsultacija zajedno sa serijama konsultativnih događaja sa NVO, akademikima i međunarodnim stručnjacima u ovom polju.
2. Razvoj bilo kog sistema odgovornosti policije mora da osigura sveobuhvatnu analizu specifičnih zakona koji se odnose na policijska ovlaštenja i procedure podnošenja pritužbi.
3. Očigledno je da bilo koji oblik civilnog nadzora treba da ima višu strukturu (odbor) koji predstavlja zaista cjelokupnu zajednicu i treba da bude ujednačen i u geografskom i u demografskom smislu, te u pogledu ključnih faktora koji učestvuju u procesu nadzora nad radom policije. Odbor treba takođe imati širok raspon vještina, obrazovanja i iskustva.
4. Postupak treba takođe obuhvatiti izradu priručnika za program obuke policije i standarde za postojeće službenike i pripravnike.

²⁸ UN, 1979. Rezolucija 169 sa 34. sjednice generalne skupštine, 34/169, Kodeks ponašanja za službena lica koja sprovode zakon

5. Svako tijelo/odbor koji vrši civilni nadzor treba razmotriti izradu i sprovođenje programa promocije ovih aktivnosti u zajednici kako bi se edukovala javnost o razlozima i svrsi ovih novih mehanizama.

3.4 Napredak postignut u provedbi preporuka (na dan 20. februara 2017. godine)

U zemljama u kojima je nezavisnost mehanizama nadzora nad radom policije i dalje problem, postignut je mali napredak u formiranju eksternog mehanizma nadzora u posljednje dvije godine od izdavanja preporuka. Malo je toga promijenjeno u zemljama koje su i ranije imale pouzdane mehanizme nadzora nad radom policije. Ovi sistemi su najvećim dijelom funkcionisali djelotvorno, a dobra praksa je i dalje očita u slučaju PONI, GSOC i NBIPA.

Iako su u nekim zemljama postignuti rezultati koji se tiču formiranja nadzornih organa, u toku je bilo nekoliko projekata o kojima se trebalo konsultovati i izraditi modele koji će odražavati kontekste pojedinačnih zemalja.

U Ukrajini je izgleda bio u zastoju projekat čiji je cilj bio uspostaviti veću nezavisnost nadzora nad radom policije. Vlada je u novembru 2015. godine potvrdila formiranje Državnog Biroa za istrage. Konkurs za imenovanje direktora, prvog potpredsjednika i zamjenika direktora, direktora teritorijalnih organa i šefova službi centralnog aparata Državnog Biroa za istrage, osoblja službi unutrašnje kontrole Državnog Biroa za istrage raspisan je u julu 2016. godine. Međutim, u vrijeme pisanja ovog rada, Biro nije radio.

Čini se da je bilo nekog napretka u Bivšoj jugoslovenskoj Republici Makedoniji gdje je projekat da se formira eksterni mehanizam nadzora, podržan od strane Vijeća Evrope i Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Holandije, postigao dogovor o formiranju mehanizma nadzora. Konsultacije za okruglim stolom su obuhvatile predstavnike Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravde, kancelarije Ombudsmana, sudija, tužilaca, univerzitetskih profesora, advokata, te predstavnike sektora NVO i međunarodne zajednice. Ovaj pristup je odraz tvrdnji iz prethodno navedene preporuke br. 1.

Poželjan pristup koji je trebalo usvojiti u Bivšoj jugoslovenskoj Republici Makedoniji je bio model „dvostepenog“ tužioca uz specijalizovanu jedinicu unutar Javnog tužilaštva i stvaranje novog civilnog tijela za reviziju sa apelacionom funkcijom.